

Tartalom

1. Az iskola alapadatai	3
2. Az intézmény helyi tanterv	7
2.1.Általános rész.....	7
2.1.1. Aválasztott kerettanterv megnevezése	7
2.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok:	13
3. Az iskola nevelési programja	19
3.1.A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	19
3.1.1. Iskolai nevelő - oktató munkánk pedagógiai alapelvei	19
3.1.2. Az oktató-nevelő munka céljai, feladatai.....	20
3.1.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	21
3.2.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	25
3.2.1. A személyiségfejlesztés célja	25
3.2.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:	25
3.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
3.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai.....	26
3.3.2. Évfolyamokra lebontott egészségnevelési feladataink:.....	29
3.3.3. Az iskola-egészségügyi tevékenység keretében a védőnő által ellátandó feladatok:	31
3.3.4. Az iskolaorvos feladatai:	32
3.3.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	33
3.4.Iskolai környezeti nevelési program	35
3.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	36
3.5.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:	36
A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra	39
Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:	40
3.6.A pedagógusok helyi feladatai.....	44
3.6.1. A pedagógus alapvető feladatai	44
3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	48
3.7.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	58
3.7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók	59
3.7.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:.....	62
2/2005. (III. 1.) OM rendelet utasítása alapján alkalmazzuk a helyi tantervünket az SNI-s tanulóknál.....	67

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek .	72
3.7.5 A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:	73
3.7.6 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	78
3.8.Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	79
3.8.1. Az iskola közösségeinek együttműködése	79
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje .	80
3.8.3. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése	81
Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel.....	84
3.9.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	84
3.10.Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei	87
4. Helyi tanterv	88
4.1.Általános rész.....	88
4.1.1. A választott kerettanterv megnevezése:.....	94
4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok:	97
4.1.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	100
4.1.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	102
4.1.5. Mindennapos testnevelés.....	104
4.1.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	104
4.1.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	105
Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	111
4.1.9. Alapelveink és szempontjaink az értékelés során.....	111
4.1.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	116
4.1.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:	117
4.1.12. Nemzetiségek kultúrája	117
4.1.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	117
4.1.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	119
4.1.15. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	120
4.1.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelése	127

1. Az iskola alapadatai

Az intézmény neve:	Jókai Mór Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda
Az intézmény székhelye, címe:	3525 Miskolc, Pallos utca 1.
Elérhetőségei:	46/509-684 E-mail: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu http://www.jokai-miskolc.hu
Az óvoda elérhetősége:	3525 Miskolc, Szent László utca 7. 46/507-664
Az intézmény vezetője:	Kis Klára
Az intézmény jogállása:	Önállóan gazdálkodó, elsődlegesen közfeladatot ellátó belső egyházi jogi személy
Az intézmény fenntartója:	Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség 3525 Miskolc, Palóczy u. 21.
Az intézmény típusa és OM-azonosítója:	OM 200001 Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény (óvoda és általános iskola)

„...a mi belső emberünk napról-napra újul.” (2Kor. 4,16)

ISKOLÁNKRÓL

-bevezető-

Iskolánk az 1984/85-ös tanévben nyitotta meg kapuit, akkor még 44. sz. önkormányzati fenntartású, lakótelepi iskolaként.

Mivel nagy össztársadalmi igény jelentkezett az egyházi iskolák iránt, a Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség presbitériuma református iskola működtetését határozta el. Iskolánk a 2001/2002-es tanévtől Jókai Mór Református Általános Iskola néven, református iskolaként működött tovább. Az újjászületett intézmény 461 tanulóval, 41 pedagógussal és 19 technikai dolgozóval kezdte meg munkáját.

Az iskola új arculatának kialakításában követtük a Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvényében foglaltakat, amely megfogalmazza a magyarországi református egyházi iskolák célját, feladatait, szervezeti rendjét, a fenntartói jogokat, kötelezéseket, az intézmény működésére, vezetésére vonatkozó szabályokat, az alkalmazottakra vonatkozó rendelkezéseket, valamint a felügyelet és ellenőrzés módját.

Egyházi szabályzóink:

- az 1995. évi I. törvény, a Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvénye
- a Magyarországi Református Egyház közép- és hosszú távú nevelési – oktatási stratégiája
- az Országos Református Tanáregyesület Etikai Kódexe – Iskolánk Etikai kódexe

Eszmei céljaink

Tevékenységünk fő célja a készségek feltárása, a tehetség kibontakozásának elősegítése, a szellemi kincskeresés, a "13 T" pedagógiai programja alapján. Ennek kulcsszavai: talentum, tanítvány, társadalom, tehetség, teljesítő-képesség, türelem, tudás, technika, teljesség, tradíció, tanulás, tisztelet, törekvés. Elköteleztünk vagyunk abban, hogy ezt a programot a gyermekekkel, szülőkkel, fenntartóval való egyetértésben, szeretetteljes, befogadó légkörben valósítsuk meg. Az "isteni növésterv" és az "erkölcsi hang megkövetése" (Németh László) a magyar pedagógia legnemesebb és leginkább előremutató törekvései szerint annak az Úrnak lehetünk így munkatársai, aki a növekedést adja gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

Iskolánk jelképei

Intézményünk szellemiségét és hivatását három jelkép tükrözi: *címer, zászló és nyakkendő*.

A *címer* középponti ábrája az ókori mitológiai eredetű fénixmadár, amely a keresztyén ikonográfiában a feltámadás, a megújulás szimbóluma. A református egyházi szimbolikában ezért kedvelt heraldikai elem.

A madár a földi világot ábrázoló zöld füves mezőből kiemelkedve az ég felé, égszínkék mezőbe emeli szárnyait. Tollazata testén okkersárga, szárnyain a barna, zöld és sárga árnyalataiból sorokat alkotva az átváltozás folyamatát sugallja. Alatta a nyitott könyv a nagy alfa és ómega betűkkel Krisztusra, mint az Ige megtestesülésére utaló jelkép. A könyv lapja fehér, rajta a betűk fekete színűek. A címerpajzsot körülvevő sárga betűszalagon alul az iskola önkormányzati és egyházi alapításának évszámái állnak, oldalt a 2.Korinthusi levél 4. fejezetének 16. verséből merített latin idézet olvasható: „homo noster intus est renovatus de die in diem” — „a mi belső emberünk napról napra megújul”. Az oldalsó és alsó szalagszakaszok halványszürkén árnyékolt ívekkel kanyarodnak össze.

Az *iskolázászló* jobbra hajtott, fehér selymét az iskola címere ékesíti. 140x100 cm-es, fehér selyem anyagból készült, körben piros-zöld lángnyelvvel. Körülötte világosbarna, gótikus metszetű betűkkel írott neve és a székhely település neve, Miskolc, míg balra hajtott selymén a Magyarországi Református Egyház címere látható. Az egyházi címer az 1881-es egyházszervezeti egyesüléskor elfogadott jelkép, a református hitvallásra jellemző bibliai szimbólumokkal, zászlós báránnyal, nyitott könyvre metszett alfa és ómega betűkkel, fönixmadárral, pálmafa-ábrázolással, reneszánsz sisakkal, vérttel és abroncskoronával. Mindezeket a babérszorúra emlékeztető, vörös, kék és ezüstszerű akantuszfüzér öleli körül. E tárgyak a hit, a reménység, a megigazulás, a feltámasztás és az üdvösség (mint végső győzelem), valamint az ezekért folytatott küzdelem jelképei a keresztyén ikonográfiában. Erre utal az újszövetségi Szentírásból merített, buzdító idézet is, amely egyben a nagy református erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor jelmondata: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Mellette a bibliai hely megjelölése található: „Róm. VIII. 31.”

A fehér selyemzászlót szegélyező nemzetiszínű farkasfogazat a 48-as lobogókat idézi, éleit a két sarkán hurkolt arany zsinór fűzi egybe.

Ünnepi öltözetünk: fehér felsőrész, sötét színű (sötétkék vagy fekete) alj, Jókai *nyakkendő*. A Jókai-nyakkendő fekete színű selyemből egyedi díszítómintákkal készült Bocskay-nyakkendőnek felel meg. Egyik szárán a Jókai- monogramként szolgáló, nagy „J” betű, fölötte a nyolcágú Kálvin-csillag; másik szárán a Deszkatemplom dísz-tölemeiből merített szív-életfavirág—falevél hármasszögletű ábra található.

Az iskola hitélete

Iskolánkban a tanulmányi munka együttjárója a gyermekek hitben való nevelése. Ez a hétkez-dő istentiszteletben, a heti két hittanórában és az egyházi ének tantárgyban is megnyilvánul. Református tanulóinkat egyházunk hitvalló tagjaivá kívánjuk nevelni. A más vallásúak számára biztosítjuk a vallásuknak megfelelő hitoktatást. Számukra a hitoktatást az iskolánkba delegált hitoktatók végzik. Iskolánkban iskolalelkészt alkalmazunk. Az iskola programjai kiegészülnek a református egyházi ünnepek, ünnepkörök programjaival. A héttfőnként első órában tartott hétkez-dő istentiszteleten az intézmény minden tanulója osztályfőnöke felügyelete mellett vesz részt. A református tanulók havi legalább 1 alkalommal gyülekezeti istentiszteleten kell, hogy részt vegyenek. Erről „Istentisztelet látogatási napló”-t vezetnek. A tanévban havonta egy vasárnap az istentiszteleten, évfolyamonként, műsorral szolgálnak. Elvárás, hogy az általános iskola befejezéséig református tanulóink hitet tegyenek vallásukról,– konfirmáljanak. A szaktárgyi tananyagokba igyekszünk lehetőség szerint minél több bibliai tartalmat integrálni, preferálva az RPI (Református Pedagógiai Intézet) által kiadott kiegészítő könyvek, munkafüzetek ismeretanyagát, ily módon is sugallva hit és a tudás összetartozását

Képzési kínálat, képzési rendszer

Iskolánk többcélú oktatási intézmény.

Óvodánk 3-6 éves gyermekek gondozását és nevelését végzi.

Jókai Mór Református Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola,

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Az 1-8. évfolyamon általános iskolai nevelést – oktatást, valamint alapfokú művészetoktatási feladatokat lát el. Színművészeti- bábművészeti ágon, színjáték tanszakon folyik előkészítő és alapfokú képzés.

Az 1-4. évfolyamokon az „egész napos elfoglaltságot biztosító iskolaként” működünk, tantárgycsoportos tanítással.

Az 1. évfolyamtól biztosítjuk az idegen nyelvek tanulását szakkör keretében. Alapvető célunk az érdeklődés és figyelemfelkeltés, a későbbi tanulmányok megalapozása. Az idegen nyelvek tanítása harmadik osztálytól heti 3, ötödiktől 3, illetve az emelt szinten heti 5 órában történik. 1-8. évfolyamon egy osztályban magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás folyik.

Az oktatás - nevelés két épületben zajlik. Az alsó tagozaton osztálytermekben, felső tagozaton szaktantermekben tanítunk. Iskolánk rendelkezik tornateremmel, orvosi szobával, fejlesztő szobával és lelkesítő szobával is.

Az órarend összeállításánál a tanulók terhelhetőségének korlátai, a szaktantermi elhelyezés, az egyes kollégák időbeosztásának megkötései (továbbtanulás, továbbképzés) játszanak szerepet, de az elsőrendű szempont a szakmaiság.

Az iskolai napirendet a házirend szabályozza, megvalósulását a tanári és a diák ügyeleti rend-szer biztosítja.

A beiskolázási terv szerint elsősorban a református vallású, miskolci gyermekeket várjuk iskolánkba, de szívesen fogadunk vidéki református tanulókat is. A szabad férőhelyek függvényében más felekezethez tartozó tanulókat is felvesszünk. Csak az lehet iskolánk tanulója, aki elfogadja és aláírja az iskolánk értékrendjét ismertető „Küldetésnyilatkozat”-ot, illetve keresztlevéllel rendelkezik. A tanulók felekezetüknek megfelelő hitoktatást választhatnak.

Az alapfokú művészetoktatásra, színjáték tanszakra jelentkezők képességmérésen vesznek részt.

Személyi feltételek

Az intézmény fenntartója a Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség. A fenntartó minden tőle telhető és elvárható módon biztosítja az intézményben foglalkoztatott mindenkori vezetőket, pedagógusokat, a nevelő-oktató munkát segítő, illetve más munkavállalók részére mindazokat a jogszabályban rögzített munkafeltételeket, juttatásokat, kedvezményeket és jogvédelmet, amelyek a közalkalmazottakat is megilletik. Az erre vonatkozó szabályozások a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvényében találhatók.

A vezetőség

Az iskola igazgatóját az oktatásért felelős miniszter egyetértésével a fenntartó bízza meg. Az igazgató képviseli az intézményt. Jogkörét, kinevezésének feltételeit a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvényének vonatkozó paragrafusai határozzák meg. Az iskolavezetés az igazgatóból és az igazgatóhelyettesből áll. Az igazgató egyszemélyi felelőssége fenntartása mellett a napi feladatokat, a szervezési és tervezési feladatokat a mindenkori helyettes/ek látják el.

A fenntartó, az igazgatótanács, az intézmény vezetősége felel az intézmény alapfeladatainak ellátásáért, a törvényes és szabályszerű működésért, a napi munka megszervezéséért, a feladatok kiosztásáért, a koordinálásért, és az ellenőrzésért. Összességében a pedagógiai programban megfogalmazott célok megvalósulásáért. A munkakö-

zösségek működését az iskolavezetés irányítja és támogatja. Fontos szakmai kérdésekben mindig támaszkodik a nevelői közösségek véleményére.

Tárgyi feltételek

Az elmúlt időszakban bővítéssel, két új csoportszoba kialakításával, belső átépítésekkel növeltük a férőhelyek számát. Kialakítottunk egy korszerű orvosi szobát. Az iskolalelkész számára elkészít szobát biztosítottunk.

Felső tagozatban lehetőség szerint szaktantermekben folyik az oktatás. Heti 5 testnevelésórát több helyszínen tartjuk: tornaterem, udvari sportpálya, udvar. (Rossz idő esetén aula.) Az órák beosztásánál figyelünk ezek arányos elosztására. Az udvar a tanulók szabadidős programjának is egyik helyszíne.

Az iskolai rendezvények számára az aulában biztosítottuk a feltételeket: színpadtér, reflektorok, hangosítás, a kórus részére dobogó.

A szakmai informatikai fejlesztésből folyamatosan korszerűsítjük az iskola informatikai infrastruktúráját.

2009-ben a TIOP-1.1.1-07/1 pályázaton 11 db interaktív táblát és 40 db tanulói gépet nyertünk.

A tantermi berendezések állandó felújításra, pótlásra szorulnak. Ezt részben belső karbantartással, szülői támogatással és pályázatok, kedvezményes vásárlások útján oldjuk meg. 2008-ban a B épületben kicseréltük az ablakokat, korszerűsítettük a villamoshálózatot. A főépületben 2009 nyarán befejeződött az ablakok cseréje, megújult a fűtési és a villamossági rendszer. A vizesblokkok felújítása is megtörtént. Az épületben teljes körű festés és mázolás volt. 2012 nyarán folytatódtak a B épület munkálatai: fűtéskorszerűsítés, víz- és szennyvíz- vezetékek cseréje, burkolás, festés. Megújult a tornatermi öltöző és a hozzá tartozó vizesblokk. Átalakításra került az ebédlő, és a konyha is felújításon esett át. Az épületek energetikai fejlesztése (szigetelés) és külsejének esztétikai rehabilitációja 2015 nyarán történt meg. Új kerítés építésére is sor került ezen a nyáron, valamint az udvari játszótér javítása és bővítése is elkészült.

Rendelkezünk megfelelő mennyiségű szemléltetőeszközzel. Az elhasználódottak pótlása, az eszköztár bővítése folyamatos. A perei régi iskolaépület és 9 fős kisbusz egyaránt tanulóink sokoldalú nevelésének-oktatásának megvalósítását teszik lehetővé.

2. Az intézmény helyi tanterv

2.1.Általános rész

2.1.1. Aválasztott kerettanterv megnevezése

2015/2016-os tanévtől 2. és 6. évfolyamtól kifutó rendszerben:

A tanított tantárgyak és óraszámok tekintetében az Oktatási Minisztérium NAT2003 az irányadóak. A tantárgyak elnevezését nem változtattuk meg.

A magyar tantárgyat 5-8. évfolyamon magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyra bontottuk. A tantervi modulokat önálló tárgyként tanítjuk az alábbiak kivételekkel:

Az Egészségtant 6. évfolyamon a természetismeretbe, a mozgókép és médiaismeret modul 8. évfolyamon a rajz tantárgyba integráltuk, azokkal együtt osztályozva. Ember és társadalomismeret oktatása 7. évfolyamon 1 órában történik. Tánc- és drama 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra. Hon-és népismeret 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra önállóan osztályozva.

Tantervi óraszámok 1-4. évfolyam

K: kötelező

NK: nem kötelező

Tantárgy/évfolyam egy osztálya	1.		2.		3.		4.	
			K	NK	K	NK	K	NK
Magyar nyelv és irodalom			8,0		6,0	2,0	7,0	
Idegen nyelv					2,0	1,0	3,0	
Matematika			4,0		4,0		3,0	1,0
Informatika					1,0		1,0	
Környezetismeret			1,0		1,5		2,0	
Ének-zene			1,0		1,0		1,0	
Rajz és vizuális kult.			2,0		1,0		1,5	
Technika és életvitel			1,0		1,0		1,0	
Testnevelés			4,0	1,0	3,5	0,5	4,0	1,0
Összesen:			21,0	1,0	21,0	3,5	23,5	2,0
Kötelező óraszám:			21,0		21,0		23,5	
Nem kötelező max órasz.			4,0		4,0		4,0	
Maximális terhelhetőség:			24,0		24,0		26,5	
Maximális terhelhetőségbe nem számítandó be								
Hittan			2,0		2,0		2,0	
Egyházi ének			–		–		1,0	

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Tömegsport		1,0	1,0	1,0
Egyéni fogl.		2,0	2,0	2,5
Tanórán kívüli foglalkozások (és csoportbontások)				
Idegen nyelvi szakkör		1,0	–	–
Idegen nyelvi csoportbont.		–	1,0	1,0
Informatika szakkör		1,0	–	–
Informatika csoportbontás		–	1,0	1,0
Énekkar		–	1,0	–

Tantervi óraszámok 5-8. évfolyam

K: kötelező, M: modul, NK: nem kötelező

Tantárgy/évfolyam egy osztálya	5.		6.			7.			8.		
			K	M	NK	K	M	NK	K	M	NK
Magyar nyelvtan			2,0			2,0			2,0		
Magyar irodalom			2,0			1,5			2,0		
Történelem			2,0			2,0			2,0		
Hon. és népismeret				0,5							
Idegen nyelv			3,0	2,0		3,0	2,0		3,0	2,0	
Matematika			3,0	1,0		3,0			3,0		
Informatika			1,0			1,0			1,0		
Term.ismeret/Eg.tan			2,0	0,5							
Fizika						1,5			1,5		
Biológia						1,5			1,5		
Kémia						1,5			1,5		

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Földrajz					1,5		1,5	
Ének-z.			1,0		1,0		1,0	
Tánc és dráma			0,5					
Rajz/Mozg.k. és média			1,0		1,0		1,0	1,0
Technika és életvitel			1,0		1,0		0,5	
Testnevelés			4,5	0,5	4,5	0,5	4,0	1,0
Osztályfőnöki			0,5		0,5		0,5	
Ember és társ ismeret					1,0			
Összesen:			24,5	3,5	27	2,5	27	3,0
Kötelező óraszám:			24,5		27,0		27,0	
Nem köt. óraszám (alap):			5,5		7,5		7,5	
Max.terhelhetőség			30,0		35,0		35,0	
Maximális terhelhetőségbe nem számítandó be								
Hittan			2,0		2,0		2,0	
Egyházi ének			–		–		–	
Tömegsport			1,0		1,0		1,0	
Egyéni fogl.			2,5		3,0		3,0	
Tanórán kívüli foglalkozások (és csoportbontások)								
Idegen nyelvi csoportbont			1,0		1,0		1,0	
Inf.csoportbontás			1,0		1,0		1,0	
Technika csoportbontás			1,0		1,0		1,0	
Tanulószoza			1,5		1,5		1,5	
Énekkar			–		1,0		–	

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, azok óraszámjai, az előírt tananyag és a követelményei:

A Tantervi óraszámok táblázatokban található évfolyamonként és tantárgyanként a kötelező és a választható órák felsorolása, órászámaikkal együtt. Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként külön melléklet tar-

talmazza. A nem kötelező órakeretből a nevelési koncepcióinknak megfelelően a tömegsportra, az idegen nyelvek tanítására, a művészeti képességek fejlesztésére és az informatika, technika tantárgyak csoportbontására is biztosítunk órákat.

A tanulóktól, illetve szüleiktől a tanévet megelőzően nyilatkozatot kérünk a választható órákat illetően, amellyel egyúttal kötelezettséget is vállalnak egy évre az órákon való részvételre.

Egyházi ének:

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a MORE (Magyarországi Református Egyház) közoktatási törvénye a 2005. évi II. törvények által módosított elrendelte az általános iskolák két évfolyamán az egyházi ének-zene oktatását református oktatási intézményekben. A 2006-ban megszületett a 96/2006. zsinati határozat, rendelkezik a tantárgy bevezetésének feltételeiről, lehetőségéről, az egyházi ének tantárgy kerettantervéről, valamint az oktatók képzési feltételeiről.

Iskolánkban az egyházi éneket órarendi óraként, heti 1 órában kötelező a 4. és az 5. évfolyamon tanítjuk.

Hittan:

A MORE 2007. évi II. törvénye szabályozza a hittanoktatást. A református oktatási intézményekben minimum heti 2 órában írja elő. A tantárgy tanítása a 124/2000 számú Református Hittanoktatási Kerettanterv alapján történik.

A választott kerettanterv megnevezése:

2013. szeptember 01. – től felmenő rendszerben az 1. és 5. évfolyamon:

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1. sz. és 2. sz. mellékletei alapján az alábbi tantárgyak és kötelező minimális óraszámok kerülnek bevezetésre:

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2

Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Technika	A változat

2.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok:

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére az Óraterv a kerettantervhez című táblázatokban leírt módon növeltük meg. (Piros színnel jelölve!) 2. évfolyamon idegen nyelv, 4. évfolyamon Informatika és Egyházi ének tantárgyat vezetünk be. 5. évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgyat választottuk, illetve 6. évfolyamon Egyházi ének óra van. Minden évfolyamon Erkölcstan helyett a Knt.6. sz. melléklete alapján heti 1+1 órában (zöld színnel jelölve) oktatjuk a Hit- és erkölcstan.

A magyar tantárgyat 5-8. évfolyamon magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyra bontottuk.

Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként e dokumentum 2.2. Alsó tagozat tantárgyai és 2.3. Felső tagozat tantárgyai tartalmazzák.

Egyházi ének:

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2005. évi II. törvénye elrendelte az általános iskolák két évfolyamán az egyházi ének-zene oktatását.

Az egyházi ének tantárgy legalább két évig rendszeres tantárgyként, tanrendbe iktatottan heti 1 órában kötelező. Ez a 4. és a 6. évfolyamon valósul meg.

Hittan:

A MORE 2007. évi II. törvénye szabályozza a hittanoktatást. A református oktatási intézményekben minimum heti 2 órában írja elő.

A tantárgy tanítása a Református Hittanoktatási Kerettanterv alapján történik.

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	6	6
Idegen nyelvek (Angol/Német)		+1	+3	2+1
Matematika	4+1	4+1	4	4
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				+1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Informatika				+1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25+1	25+1	25+1	27+1

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Emelt óraszámú angol nyelv esetében:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelv / Angol	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	3	3+1	3
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének		+1		
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1

Emelt óraszámú informatika esetében:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelv: Angol / Német	3	3	3	3
Matematika	4+1	3+1	3+1	3+1
Hit- és erkölcsan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1+1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének		+1		
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1+1	1+1	1+1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1

Két tanítási nyelvű tagozat óraterve

Óraterv a helyi tantervhez 1–4. évfolyam magyar- angol két tanítási nyelvű tagozat				
	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Angol nyelv	4+1	4+1	4+1	3+2
Matematika	4	4	4	4
Hit és erkölcsstan/ Erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				+1
Egyházi ének				1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Két tanítási nyelvű tagozat órakerete	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	28	30
Hittan többletóra kerete	1	1	0	0
Rendelkezésre álló órakeret összesen	30	30	29	31
Bevezetésre kerül:	2014/2015 tanév	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév

Angol nyelven tanítjuk a vizuális kultúra, technika és életvitel és testnevelés és sport tantárgyakat.

Óraterv a helyi tantervhez 5-8. évfolyam magyar- angol két tanítási nyelvű tagozat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Angol nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Célnyelvi civilizáció	0+1	0+1	0+1	0+1

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Matematika	4	3 +1	3+1	3+1
Hit és erkölcsstan/ Erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</i>	2+1	2+1	2	2
Természetismeret	2+1	2+1		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Egyházi ének		1		
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Két tanítási nyelvű tagozat órakerete	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	32	32	34	34
Hittan többletóra kerete	1	1	0	1
Rendelkezésre álló órakeret összesen	33	33	34	35
Bevezetésre kerül:	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév	2020/2021 tanév	2021/2022 tanév

3. Az iskola nevelési programja

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolai nevelő - oktató munkánk pedagógiai alapelvei

A Jókai Mór Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, AMI és Óvoda pedagógusai mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

A Magyarországi Református Egyház –Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve valamint évszázados gyakorlatának folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján – köznevelési intézményeket tart fenn. Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi köznevelési intézményre vonatkoznak, amennyiben azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református köznevelési intézményekben a nevelés és az oktatás az állam által előírtak szerint, továbbá a magyar református iskolák hagyományaihoz méltóan, Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban, és a Heidelbergi Kátéban megfogalmazott hitelvek, és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyermeket leendő gyülekezeti tagként kezeli.

Alapelveink:

Felkészítjük a diákokat, hogy mások szolgálatára tevékenyen vegyenek részt az egyház és a helyi közösség életében. Legyenek fogékonyak az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Alapértékeink: a hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

A család, szülők, nagyszülők, idősek, nevelők, az intézmény minden dolgozójának és társaiknak megbecsülése, szeretete.

A világ megismerésének igénye. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, emlékeinek, hagyományainak tisztelete, ápolása, megbecsülése. Nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.

Igény a közösségi tevékenységekre.

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református köznevelési intézmények célja és feladata, hogy tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és nemzet hűséges, áldozatkész, alkotó, polgáraivá formálják, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni.

Céljuk és feladatuk továbbá, hogy református tanulóikat egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóit pedig – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére neveljék.

E célok megvalósítására való törekvés egyházunk iskoláinak évszázadok során kialakult hitbéli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül.

Az oktató-nevelő munka céljai, feladatai

Alapvető célunk

a szilárd, korszerű alpműveltség, az életkornak és egyéni képességeknek megfelelő tudás biztosítása, a tanulók pozitív személyiségjegyeinek kibontakoztatása, állandó fejlesztése a tanórai és azokon kívüli kereteken belül az iskolai közösségek és a társadalmi környezet szoros együttműködésével.

Ennek érdekében a következő értékeket tartjuk követendőnek, amelyeket nevelési programunk és helyi tantervünk tevékenységrendszerével kívánunk megvalósítani:

A **keresztény értékrendet**, a Biblia történeteinek megismerésével felkészülést a felnőtt egyházi tagságra,
az egyéni **képességek, adottságok** legteljesebb kibontakoztatását a közösségi célok elérése érdekében,
az **önismerettel**, önbecsüléssel egyidejűleg mások jogainak és érdekeinek tiszteletben tartásával a **toleranciát**, a segítőkészséget,
az emberi kultúra és tudomány értékeinek **megismerését** és védelmét, gazdagítását,
a jelen és múlt egész emberiségre, Európára, más népek életére kiható nagy eredményeinek, értékeinek, nyelvének, szokásainak megismerése mellett az egész **magyarság**, országunk és városunk, szűkebb környezetünk kulturális, eszmei örökségének és jelenének megismerését és megbecsülését, a velük való azonosulást,
a **kisebbségben** élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalást,
a hazánkban élő nemzeti, etnikai kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tiszteletét, kultúrájuk, hagyományaik megismerését és megbecsülését,
iskolánk hagyományainak megőrzését, jó hírnevének öregbítését, névadónk szellemiségének ápolását,-
a természeti és mesterséges **környezet iránti felelősségteljes** magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt,
a közösségbe való beilleszkedés, a felnőtt életre való felkészülés érdekében a **demokratikus jogok és kötelességek** elsajátítását és gyakorlását,
a **kommunikációs** kultúra fejlesztését az anyanyelv és az idegen nyelvek, az informatikai ismeretek magasabb szintű megszerzésével,
a **tanulás iránti vágyat**, az értelmi képességek kiteljesítését,
az **önálló ismeretszerzésre** törekvést, a kreativitást,
a **felnőtt életre**, pályaválasztásra való tudatos készülést,
a testi és lelki harmóniát, az **egészséges életvitelt**, a boldog családi életre való felkészülést,
a káros szokások, deviancia elutasítását,
a szociális és mentális **esélyegyenlőséget** szolgáló gyermekvédelmet.

Munkánk során szem előtt tartjuk a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, a titoktartási kötelezettséget, a személyiségi jogok védelmét.

3.1.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Célkitűzés: Az iskola minden tanulója ismerje - korosztályának megfelelő szinten - azokat a legfontosabb **eszméket**, eszményeket, amelyeket társadalmunk, az iskola, és a család követ.

Feladat: El kell érniük, hogy diákjaink meg tudják különböztetni a pozitív, előrevivő értékeket a negatív, visszahúzó, káros eszméktől, elméletektől. A Biblia, Isten Igéjének ismerete, Krisztus tanításának segítségével, egyházunk felnőtt tagjainak személyes példamutatásával ellensúlyozni kell társadalmunk negatív jelenségeit az iskola falain belül (értékvesztés, anyagilag és szociálisan szétszakadó társadalom, bizonytalan jövőkép, agresszió stb.).

Eszközök, eljárások: A kisebbekkel főleg játékos, gyakorlati formában kell foglalkozni, a na gyobbakkal az érvelés, beláttatás eszközét is alkalmazzuk. A személyes példamutatás és érzelmi megközelítés mindkét korosztálynál fontos. Ezekre a tanórákon és azokon kívül (szakkörök, tehetségműhely), a társas kapcsolatok minden vonatkozásában figyelmet kell fordítani. Rendszeressé kell tenni a kölcsönös véleményformálás alkalmait a tanár-diák, tanár-szülő, a felnőtt-gyermekközösség és a gyermekközösségek egyes csoportjai között. (Osztályfőnöki- és tanórák, kirándulások, óráközi szünetek, iskolagyűlések, stb.). Be kell vonni ebbe a szülőket, családokat is fogadóórák, szülői értekezletek, családi rendezvények alkalmával.

Célkitűzés:

Diákjaink szerezzenek ismereteket életkoruknak megfelelően az egyes **tudományágak, a művészetek, a sport** terén eddig elért eredményekről.

Törekedjenek a múlt és a jelen tudományos, technikai, művészeti és sportfejlődésének megismerésére, igyekezzenek saját képességeik legteljesebb kibontakoztatásával ezeket tovább gazdagítani.

Tudják, hogy a **tanulás, a tudás a legfőbb értékteremtő eszköz**, a feladatok elvégzése, a köteleességteljesítése ennek feltétele.

Feladat: A tehetséges, alkotó, kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulókat támogatni, megfelelően értékelni, jutalmazni kell, a közösség előtt pozitív példaként kell bemutatni teljesítményüket.

Eszközök, eljárások: A tanulmányi és egyéb versenyeken való sikeres szereplést - a tanár és diák munkájában is - el kell ismerni. Minden teljesítményt adekvát módon, súlyának megfelelően kell értékelni (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséret, illetve egyéb jutalom formájában).

Célkitűzés: A tanulóknak saját **egyéni adottságaik** megismerésére kell törekedniük, ill. a pedagógusoknak is tudniuk kell minden tanulóval, hogy milyen területen hogyan kell fejleszteni képességeiket. (Diagnosztizáló felmérés) Figyelmet kell fordítani arra, hogy a követelményeket a **tanulók egyéni képességeihez mérten** szabjuk meg, fejlődésüket önmagukhoz mérten értékeljük (fejlesztő értékelés). A tanulók világosan tudják, milyen célokat tűztünk eléjük, s ezekhez milyen úton juthatnak el.

Tudják egyéni érdekeiket a közösségeknek alárendelni, tudásukat nem csak saját hasznukra kamatoztatni.

Feladat: Az iskola által kialakított értékelési rendszert minden tanulónak, tanárnak és a családnak is meg kell ismernie, ezt következetesen alkalmazni kell. (Részletezés a helyi tantervben). A tanulási technika tökéletesítése, az értelmi képességek folyamatos fejlesztése minden tanórán feladat.

Eszközök, eljárások: Az egyes osztályok együttes értékelésével a közösség iránt felelősségtudatot erősítjük. (Iskolagyűlések, osztályok közötti versenyek)

Az egyénre szabott értékeléssel (fejlesztő értékelés) a tanulók egyéni fejlődését, haladását segítjük, a tanulásért vállalt felelősség vállalására ösztönözzük őket.

Célkitűzés: Alakuljon ki tanulóinkban világ megismerésének igénye.

Feladat: A tanulók ismerjék meg **más népek, népcsoportok, vallások**, a különböző nemű és életkorú emberek értékeit, szokásait, az együttélés alapvető normáit, amelyeket egymással szemben be kell tartanunk.

Tudják, hogy a miénktől eltérő kultúrájú, szokású embercsoportok, egyéniségek is értékeket képviselnek, s egymástól tanulhatunk, átvehetünk hasznos tapasztalatokat.

Eszközök, eljárások: A történelem és életmód tanulmányozása, a művészi és hétköznapi tapasztalatok feldolgozása során kerüljön sor ezeknek az őszinte megvilágítására, gyakoroltatására. Felnőtt és korosztálybeli példa alapján is sajátíthatják el a gyermekek a megértést, segítőkészséget, türelmet egymás, és a rászorulókat iránt. (óra-közi szünetekben, szabadidős foglalkozások során, az iskolaépületen belül és kívül, a felnőttekkel, kisebbekkel, idősekkel, sérültekkel való érintkezések során)

Célkitűzés: Intézményünkbe való beiratkozás után minden tanuló igyekezzon elfogadni az itt kialakult **hagyományokat**, törekedjen azok aktív fenntartására és továbbfejlesztésére.

Feladat: Vegyenek részt a rendezvényeinken, készüljenek fel ünnepségeinkre, ismerjék névadónk életútját legalább két művét olvassák el 8. osztály végéig. Ismerjék zászlónk, jelszavunk, címerünk az egyházi jelképek jelentését. Viseljék az ünnepeken az iskolánkat jelképező nyakkendőnket, képviseljék méltóképpen iskolánkat más intézményekben, külső rendezvényeken. Versenyeken, vetélkedőkön felkészülten, legjobb tudásuk szerint szerepeljenek.

A „Határtalanul” program keretében a hetedikesek ismerkedjenek meg külhoni magyar területen élő honfitársikkal, diákokkal.

Eszközök, eljárások: Beiratkozáskor minden tanuló megkapja a Jókai-nyakkendőket. A magyar nyelv- és irodalom tantárgy keretében kötelező olvasmány 7. évfolyamon Jókai Mór egyik regénye. Jelszavaink, címerünk és egyházi jelképeink jelentését a hit- és erkölcs tanterv keretében ismerik meg.

Célkitűzés: Diákjaink ügyeljenek a **tiszta, kulturált, esztétikus környezetre**, tegyenek meg mindent annak megóvása érdekében.

Feladat: Jelentsék, ha bármilyen rongálást, veszélyhelyzetet észlelnek. Tudják, mit kell tenni a tűz, baleset- és vagyonvédelem területén, saját szintjükön. Tudják, melyek a környezetet károsító közvetlen vagy közvetett hatások, tudatosan tevékenykedjenek a jelenben és készüljenek fel a jövőbeni (felnőttkori) feladataikra.

Eszközök, eljárások: Az osztályok hetesi rendszerben látják el feladataikat. A tanulók órák közti szünetekben ügyelestesként vigyáznak a rendre, a tisztaságra. Az osztályok közötti magatartási és dekorációs feladatok értékelését is magába foglaló, az egész tanévben tartó versenyt szervezünk.

Célkitűzés: Valamennyi diákunk tudja, milyen **jogai és kötelességei** vannak a családban, az iskolai közösségekben és majdani társadalmi közegében. Gyakorolja ezeket a napi tevékenységében.

Feladat: Ismerje a gyermeki jogokat és kötelességeket (a házirend tartalmazza), éljen ezekkel, jogai megsértése esetén tudja, hová fordulhat jogorvoslatért. Kötelességek megszegése milyen következményekkel jár.

Tudjon megfelelő formában kiállni saját és társai jogaiért, legyen képes nyilvános megszólalásra, intézkedésre életkorának megfelelő szinten. Vállaljon szerepet a diákönkormányzati munkában, vagy résztvevőként segítse azt.

Eszközök, eljárások: A házirendet minden gyermek beiratkozáskor megkapja. A házirend minden tanteremben kifüggesztésre kerül. Az osztályfőnök segíti az osztályába járó gyermekek diákönkormányzati munkáját.

Célkitűzés: Ismerkedjenek meg a minket körülvevő világ **kommunikációs jelrendszereivel**, tudjanak ezekkel bánni, értékelni, önmagukat megértetni másokkal, másokat megértetni.

Feladat: Fejlesszék anyanyelvi és idegen nyelvi kultúrájukat, ismerjék a számítógép, a média nyelvezetét és lehetőségeit, használhatóságát. A szöveges, a vizuális és auditív kommunikáció jelrendszereiben, eszköztáiraiban tanuljanak meg eligazodni, szelektálni. A tömegkommunikációt, médiát korosztályuknak megfelelően használni tudják. Médiatudatosságra nevelés (Könyvtár, televízió, fotó- és videotechnika, mozgókép, sajtó, rádió használata. A reklám szerepének megfelelő értékelése.)

Eszközök, eljárások: A hagyományos (szöveges) és digitális médiumok használata a tanórákon és tanórán kívül. Az oktatásban való innovatív felhasználásuk ösztönzése. (házi feladatok, egyéni fejlesztési munka, differenciálás)

Célkitűzés: Diákjaink tanuljanak meg tanulni, értelmi képességeiket tudatosan fejleszteni, törekedjenek önálló ismeretszerzésre, értékeljék a szellemi és fizikai alkotásokat. Megfelelő kitartással elérhető célokat igyekezzenek elérni, ismereteket elsajátítani, ezeket hasznosítani.

Feladat: A hatékony tanulás tanítása. Önismeret fejlesztése.

Eszközök, eljárások: Értékelésnél a sokoldalú, érdeklődő, aktív, fejlődésre képes személyiségjegyeit emeljük ki. A tanítás során minden tantárgy tanulásához módszertani segítséget nyújtunk.

Célkitűzés: Az alapozó ismereteken túl lehetőséget kell biztosítanunk a gyermekek saját **képességeiknek** a megismerésére, kipróbálására, érdeklődésüknek felkeltésére.

Feladat: A továbbtanulás segítése, pályaorientáció.

Eszközök, eljárások: Minél több lehetőséget adunk az általános képzés mellett speciális képességek fejlesztésére is. (Művészeti: tánc, dráma, ének-zene, képzőművészet, sport és idegen nyelvi képzési területeken). Megismer-

tejtjük a gyermeket a különböző szakmák, foglalkozások lényegével, alkalmat adunk ezek gyakorlati megismerésére is.

Célkitűzés: Ismerjék meg a gyermekek az **ember biológiai, pszichés jellemzőinek** alapját, az egészséges testi és lelki élet feltételeit. Tudjanak az önmagukban bekövetkező változások okairól és következményeiről, az egyes külső tényezők, az életmód hasznos vagy káros hatásairól. Ismerjék fel a sport, az egészséges táplálkozás, a pihenés és munka, tanulás kedvező arányainak jótékony hatásait, a káros szenvedélyek veszélyes következményeit. Készüljenek fel az emberi kapcsolatokra, a keresztyén családi életre.

Feladat: A tanulók biológiai, egészségügyi, pszichológiai és gyakorlati, - életviteli kérdéseikre kapjanak megfelelő választ a tanórákon és tanórán kívül. Iskolaorvosi, védőnői, nevelési tanácsadói segítséggel, a családok bevonásával a problémákat le kell küzdeni, megoldásukon együtt dolgozni.

Eszközök, eljárások: Az „Egészségfejlesztési terv”-ben leírták alapján

Célkitűzés: Az **esélyegyenlőséget** a gyermekek érdekében szükség szerint segítséggel (gyámhatóság, szociális hivatal, családsegítő szolgálat stb.) is biztosítanunk kell.

Feladat: Az egyénre való odafigyelés, a személyre szabott tanítási módszerek alkalmazásával a tanulók teljesítményének a növelése.

Eszközök, eljárások: Tanulási problémákkal, részképtesség zavarral küzdő tanulók felzárkóztatását a differenciált órai és azon kívüli foglalkozásokon (fejlesztő pedagógiai, logopédiai foglalkozás, korrepetálás, tanulószoba) biztosítjuk.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az óvoda és iskola pedagógusai által alkalmazott, személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelőhatás áttételesen, a tanulói közösségen és pedagógus személyiségén keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

Közvetlen módszerek:

Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek (követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés)

Magatartási modellek bemutatása, közvetítése (elbeszélés, tények és jelenségek bemutatása, műalkotások bemutatása, a pedagógus személyes példamutatása)

Tudatosítás/meggyőződés kialakítása (magyarázat, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája)

Közvetett módszerek:

A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Hagyományok kialakítása. Követelés, ellenőrzés, ösztönzés. A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés célja

Kompetencia fejlesztő stratégia: a gyermek megterhelés- és konfliktustűrő képességének problémamegoldó kapacitásának, személyisége „erejének”, épségének növelése

Ökológiai program: a környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentése

A személyiségfejlesztés feladatszintjei iskolánkban:

Edukáció: általános (testi, lelki, szociális), személyiségfejlesztés és egészségvédelem a személyiség harmonikus, mindenoldalú, egészséges fejlődésének szolgálatá; készség képesség, tehetséggondozás és -fejlesztés; zavarfelismerés, zavaraszűrés, problémakezelés; preventív védelem.

Támogató tevékenység: pedagógusok, tanulók kapcsolati, közösségi problémáinak feldolgozása (konfliktus, zavar, probléma; átmeneti, enyhébb, aktuális, alkalmi, hely- zeti).

Személyiségkorrekció (pótló fejlesztés); tartóssá váló, alkalmi, állandósult magatartás problémák, teljesítményzavarok (családi háttérproblémák talaján, hátrányos hely- zettel) kezelése.

Alapvető feladatunk a tanulók személyiségének az iskolai tevékenységek általi sokoldalú fejlesztése társadalmi beilleszkedésének megkönnyítése, erre irányuló képességeinek fejlesztése, önismeret.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- 1) A tanulók erkölcsi nevelése
Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása.
- 2) A tanulók értelmi nevelése
Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, a világ megismerésére való törekvés kialakítása.
- 3) A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése:
Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.

4) A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire, önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5) A tanulók akarati nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6) A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése, a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése, a hazaszeretet, az egészséges lokálpatriotizmus érzésének felébresztése.

7) A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránti igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre, a tudatos fogyasztói magatartás kialakítására nevelés.

8) A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása, pályaeorientáció. Munkavégzésben az igényességre való törekvés.

9) A tanulók testi fejlődése, a testmozgás iránti igény felkeltése

Feladata: Egészséges, edzett személyiség kialakítása, az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

10) A tanulók hitben nevelése, hitre jutásának elősegítése

Feladata: Tanulóinkat megismertetni a Bibliával, megtanítani a leggyakrabban énekelt egyházi énekekre, kialakítani a templomba járás szokását, a 8. év végére konfirmáció letétele, aktív gyülekezeti taggá válás, a keresztyén értékek közvetítésének elsajátítás

3.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés az a folyamat

amely képessé teszi az embereket arra, hogy megértsék és növeljék befolyásukat a saját egészségük meghatározói felett annak érdekében, hogy egészségük jobb legyen, szemléletmód, amely a társadalmi és gazdasági jólétet szolgálja interszektoralis módon, képesség, amely az egyén és csoport szintjén megvalósítja és fenntartja az egészség állapotát,

Az iskolai egészségnevelésünk **célja**, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési magatartásának, életvitelének kialakulását.

Az iskolai egészségfejlesztés **módszerei:**

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, hiszen egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészségismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, valamint a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, és az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Iskolánk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének megóvása, a folyamatos egész ségnevelési tevékenység. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki iskolánk egészségfejlesztési programját, amelynek **kulcste-rületeiként** tekintünk a következő feladatokra:

- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- családi életre nevelés,
- az elemi elsősegélynyújtás szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása,
- az egészséges táplálkozás,
- a szabadidő aktív eltöltése,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat, fenntartása,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.

együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,

egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal,

kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak, olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást,

törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az

ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- tanulósobai csoportok vezető

Az intézmény egészére vonatkozó egészségnevelési feladataink:

Az iskola személyi és tárgyi környezetével segítse a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, melyek javítják a fiatalok egészségi állapotát, ehhez szükséges az iskola folyamatos felújítása, karbantartása, takarítása,
évente balesetvédelmi, tűzvédelmi, közlekedésbiztonsági oktatás és tűzriadó gyakoroltatása,
fogorvosi és orvosi ellenőrzés minden évben,
a védőnő folyamatos munkája, jelenléte a tanév során,
interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és egészség viszonyáról,
problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
sport, kirándulás, egészségnapok rendszeres szervezése,
az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése,
környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés),
a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése,
az iskolalelkész heti rendszerességgel lelki gondozza az öt felkeresőket,
heti két hittanóra és hétkezdi istentisztelet a lelki élet fejlesztésére.

Támaszkodunk az osztályfőnökök, a szaktanárok és a munkaközösség- vezetőik munkájára is. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel.

Az iskolai egészségfejlesztést nem lehet a család nélkül megvalósítani.

A szülői munkaközösség olyan szervezet, amely összekötő szerepet tölthet be az iskola és az otthon között.

3.3.2. Évfolyamokra lebontott egészségnevelési feladataink:

(A vastagon írott részek minden következő évfolyamra is értendők)

Évfolyam	Az egészségnevelés megvalósításának formái
	<p>A tárgyi feltételek megteremtése az alapvető higiénias viszonyok szerint (törülköző, szappan, szemeteskuka, szalvéta, WC papír stb.), és ezek használatának megtanítása, figyelemmel követése</p> <p>A tantermek, folyosók esztétikájának, tanulóbarát környezetnek a kialakítása (virágok, függöny, asztalterítő, képek stb.), fenntartásának megtanítása</p> <p>A tanulók személyi higiénijának az ellenőrzése, testápolási, testedzési, táplálkozási ismereteket átadása az első hetektől kezdve, de a környezet tananyagán belül is, ha probléma merül fel, a megfelelő szerv értesítése</p> <p>A társas érintkezés normáinak, a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásnak kialakítása példamutatás által</p> <p>Az időjárásnak megfelelően a réteges öltözködés fontosságának hangsúlyozása, megtanítása</p> <p>A helyes napirend kialakításával szabadidejük helyes eltöltésére és a rendszeres életmóddal neveljük tanulóinkat. A friss levegőn való tartózkodás fontossága</p> <p>Étkezés, esztétikus körülmények között, helyes étkezési szokások kialakítása év elejétől, de környezet órán tananyag is az év során</p> <p>Szülői értekezleten a szülők figyelmének felhívása az egészséges életmód fontosságára és a higiénikus környezet biztosítására</p> <p>Balesetvédelmi oktatás</p> <p>Heti 5 testnevelés óra, sportrendezvények szervezése, tömegsport lehetősége: a testi, fizikai erő, állóképesség, ügyesség, bátorság, kitartás fejlesztése révén egész személyiségük fejlődik, csapatjátékokkal közösségi élmény szerzése</p> <p>Rajzórán megfigyelésekre alapozva, események ábrázolásával a helyes érzelmi kötődések kialakítása, s a helytelenre való felhívás</p> <p>A technikaórán az eszközök helyes használatával, munkafogások elsajátításával neveljük tanulóinkat.</p> <p>A helyes közlekedés megtanítása, gyakoroltatása a tanulók testi épségének megővésére és a balesetek elkerülésére irányuló környezetismeret óra keretében.</p> <p>Magyar, valamint hit- és erkölcstan órán az ember kapcsolatairól, szerepéről, helyéről mesélő történetek olvasása, megbeszélése, egészséges lelki fejlődés, lelki élet kialakításának elősegítése</p> <p>Szűkebb és tágabb környezetünk természeti és tárgyi értékeinek megismerése és védelme, természettel és az állatokkal való kapcsolat fontossága és helye mivolta a környezetismeret tananyag keretén belül is</p> <p>Az ünnepek a néphagyományban egy- egy évszakhoz kapcsolódóan – a magyarságtudat megerősítése környezetismeret, magyar és osztályfőnöki óra keretében</p> <p>November: Egészségnevelési hónap az iskolában - rendezvények, versenyek, előadások, kiállítások, plakátkészítések, rejtvényfejtések szolgálják az ismeretek gyarapítását, gyakorlását</p> <p>Az egészséges táplálkozás, és a káros szenvedélyek megelőzése előadások, filmek segítségével</p> <p>Osztálykirándulások</p>
	29

Tavaszi nagytakarítás az osztályokban, iskolában, iskola környéken	
<p>➤ A lokálpatriotizmus kialakításának a megalapozása a környezetismeret tantárgy keretén belül</p>	<p>Virágok, fák ültetése az iskolaudvarra, Föld Napja alkalmából</p> <p>Rendszeres fogorvosi ellenőrzéssel évente a fogorvos felméri tanulóink fogainak állapotát. A gyermekeket jó tanácsokkal látja el, a szükséges beavatkozásokra felhívja a szülők figyelmét.</p>
<p>➤</p>	<p>Természetvédelem az erdő élővilágának megismerése által környezetismeret óra keretén belül</p> <p>Egészséges életvitelre tanítás, testünk megismerése által szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése: egészséges jövőkép, önismeret, önkritika kialakításának megalapozása a tananyag keretében</p> <p>A szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése az „Aki más, mint én!” tananyagban környezetismeret keretében: empátiakészség fejlesztése, önszabályozás: törődés, tekintet másokra. A másokkal való törődés, együttérzés, jóindulat az előítéletektől való megszabadulás alapja</p> <p>Tolerancia: nyitottság, vélemény elfogadása</p> <p>A mező élővilágának megismerése által természethez való viszonyukat mélyítjük tovább környezetismeret órákon.</p>
<p>➤</p>	<p>A vizek, vízpartok élővilágának megismerése által tovább mélyítjük a természethez fűződő kapcsolatot környezetórán.</p> <p>Testünk működésének folyamatait megismerve megtanítjuk a gyermekeket az egészséges életmód fontosságára.</p> <p>Magyarország alaposabb megismerésével a népünkhöz való tartozás, a hazaszeretet fontosságát átérezzük a gyermekekkel.</p>
<p>➤</p>	<p>A környezetünkben lévő növények és állatok megismerése által a helyes táplálkozásra, a természeti környezethez fűződő viszony elmélyítésére kerül sor a környezetórán.</p> <p>A szerveink betegségeinek, a káros szenvedélyeknek a megismerése által tághatjuk az egészséges életmódhoz kapcsolódó információinkat.</p> <p>A Föld és alkotóelemei megismerése által a környezetvédelemmel foglalkozhatunk behatóbban.</p> <p>Magyarország természeti kincseinek megismerésével hazaszeretetünket fejlesztjük környezetismeret órán.</p>
<p>➤</p>	<p>A helyes önismeret és a lelki egészség kapcsolatának fontossága</p> <p>A pozitív erkölcsi tulajdonságok kialakítása, és az egyénre, valamint a közösségre gyakorolt hatásai (magyar nyelv és irodalom, hit- és erkölcstan, osztályfőnöki órákon elsősorban)</p> <p>Természetismeret órán a szűkebb és tágabb természeti környezet jellemzőinek megismerése által a környezetvédelemre nevelés válik hangsúlyossá. Szokássá tenni az egészséges életmódot, a harmonikus életvitelt, a természet és a környezet tudáson és szereteten alapuló védelmét.</p> <p>Drogprevenció, fertőző betegségek, káros szenvedélyek, bűnmegelőzés témákban előadás szervezése, filmvetítések a védőnő vagy más szakemberek bevonásával</p> <p>Az egészséges táplálkozás, serdülőkori változások, személyi higiénia, felvilágosító elő-</p>
30	

	adások, filmvetítések, melyekre meghívott vendégként érkeznek szakemberek, pl. védőnő, nőgyógyász, pszichológus, rendőr
➤	<p>A serdülőkori változások ismerete a problémák megoldásához osztályfőnöki óra keretében</p> <p>Természetismeret órán a szűkebb és tágabb természeti környezet jellemzőinek megismerése által a környezetvédelemre nevelés válik hangsúlyossá. Szokássá tenni az egészséges életmódot, a harmonikus életvitelt, a természet és a környezet tudáson és szereteten alapuló védelmét.</p> <p>A Föld felépítésének, alkotóelemeinek, éghajlati tényezőinek megismerése által a környezetvédelemre összpontosítunk.</p> <p>Magyarország nagy tájainak alaposabb megismerésével a szociális kompetenciákat alakítjuk ki természetismeret órán.</p>
➤	<p>Kémiaórákon: vegyszerek, mosószerek helyes használata, tárolása és túlzott használatuk veszélyei környezetünkre</p> <p>Változások kora – kortárs csoportok pozitív és káros hatásai osztályfőnöki óra keretében</p> <p>Veszélyes anyagok és helyzetek – A tanulók tudjanak különbséget tenni a helyes és helytelen dolgok között, és tudjanak nemet mondani.</p> <p>A világ különböző éghajlati öveinek és azok élővilágának a megismerésével Földünk védelmét fejleszthetjük tovább biológiaórán.</p>
➤	<p>A helyes önismeret, önértékelés és önkritika alakítása folyamatosan</p> <p>A barátság jelentősége az önismeretben, párválasztásban hit- és erkölcsstan, valamint osztályfőnöki órán</p> <p>Szerelem – a nemi élet és elkezdésével járó veszélyek, a nemi szervekről kapott ismeretek során a nemi szervek higiénijáról, a felelőtlen és öncélú szexualitás kerüléséről információk átadása biológiaórán</p> <p>A családalapításra való felkészülés osztályfőnöki, biológia és hit-és erkölcsstan órán.</p> <p>A testünkben zajló különböző folyamatokról tanulva az egészséges életmód, a tisztaságigény, a higiénia és az izlés alakítását végezzük biológiaórán.</p>
	<p>Az iskolai egészségnevelési programban együttműködő partnereink: az iskola védőnője, iskolaorvosa, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, a TIREK PSZ, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal részeként működő Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, a helyi egészségügyi szolgálat, a rendőrség, a Városi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat és a helyi önkormányzat szociális osztálya.</p>

3.3.3. Az iskola-egészségügyi tevékenység keretében a védőnő által ellátandó feladatok:

Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelv szerint:

testi fejlődés (súly, hossz, mellkőrfogat),
pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés,
érzékszervek működése (látásélesség, színlátás, hallás),

BCG-heg ellenőrzése,
mozgásszervek szűrése (lúdtalp, gerincelváltozások),
golyvaszűrés,
vényomásmérés

A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése, testi, szellemi fejlődésük ellenőrzése, regisztrálása

Elsősegélynyújtás

Az orvosi vizsgálatok előkészítése

A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése

A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése

Részvétel az egészségtan oktatásában elsősorban az alábbi témákban:

Az egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás),
családtervezés, fogamzásgátlás,
szülői szerep, csecsemőgondozás,
szenvedélybetegségek megelőzése

Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniés ellenőrzésében való részvétel

Kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás)

Pályaválasztás segítése

Az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése (egészségügyi törzslapok, ambuláns napló, védőoltások, szakorvosi beutalások, veszélyeztetettek nyilvántartása stb.)

Egészségnevelési előadások, felvilágosító fórumok, egyéni beszélgetések

Rendszeres, ill. szükség szerinti tisztasági vizsgálat

3.3.4. Az iskolaorvos feladatai:

A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát,

Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció),

Közreműködés a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve,

Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskolaorvos és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik a tanórai egészségnevelésben való részvétel is.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása,
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése,
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése,
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése,
- bűnmegelőzés,
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal,
- az önismeret és önbizalom javulása,
- az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása,
- érett, autonóm személyiség kialakulása,
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése,
- a társadalmi tőke növelése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolában, háztartásban, közlekedés során mindenkit érhet kisebb vagy nagyobb sérülés, baleset, s bármikor kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy segítséget kell nyújtanunk mások számára is. Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Sokszor a helyszínen nyújtott első segítség életet menthet, meghatározhatja a baleset kimenetelét, a gyógyulás esélyeit, vagy felépülés időtartamát. Az időben felismert és szakszerűen nyújtott segítség megakadályozhatja a sérülés súlyosbodását, további romlását is. Ezért fontos, hogy már az általános iskolában oktassuk az elsősegélynyújtás alapelveit és gyakorlatát.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának **célja**, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos **kiemelt feladatok**:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok **megvalósításának elősegítése** érdekében

az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;

tanulóink lehetőség szerint bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkhöz;

támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismereteket nyújtó továbbképzését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő **tevékenységformák** szolgálják:

a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és tüdőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magashól esés
osztályfőnöki	<ul style="list-style-type: none"> - teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél

az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;

évente egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó 1-1 óra szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Módszere:

Elsősegélynyújtással, baleset-megelőzéssel kapcsolatos ismeretek feldolgozása. A hagyományos frontális oktatást a szerepjátékok és a gyakorlati készségek (kötözés, rögzítés, stabil oldalt fektetés stb.) fejlesztése egészíti ki.

Iskolai környezeti nevelési program

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;

tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;

a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a helyi tantervben szereplő természetismeret, biológia, földrajz, fizika, kémia tantárgyak tananyagai

az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

alkalmanként osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;

évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel kapcsolatos program szervezése, a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése az iskola területén;
szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés vagy közösségszervezés az egyének és a közösségek kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ennek lényege a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos és szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében. Ez a folyamat aktív, dinamikus kapcsolatot teremt az egyén és a társadalom között.

Az emberi kapcsolatok erősítése, új kapcsolatok kialakításának elősegítése

A kölcsönös egymásra figyelés fontossága, segítségnyújtás képességének kialakítása

A társas kapcsolatok kialakításának segítése, az egymás iránti felelősségérzet és kötelességtudat fejlesztése
Önmaga és társai különbözőség ismerete, elfogadása, az SNI, BTM, HH, HHH tanulók beilleszkedésének segítése

Az egyéni és közösségi érdekek összehangolása

A demokrácia értékékként való elfogadása

Az emberek személyiségi jogainak tisztelete

- A szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség, segítségnyújtás

Az önkormányzás képességének kialakítása

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Az európai identitástudat kialakítása

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Alsó tagozat

Alapfeladataink: családi léggör kialakítása, beszoktatás, szokásrendek kialakítása, a Házi rend szabályainak folyamatos megismertetése, betartása, az osztályközösség kiépítésének megkezdése (felelősi rendszer) saját szabályok létrehozása, betartása, szülőkkel való kapcsolattartás, önkiszolgálás megszervezése, szabadidős tevékenységek szervezése, a személyközi kapcsolatok figyelése, alakítása

Kiemelt feladatok: az osztály aktív magjának feltérképezése, az önkormányzó képesség kialakítása 3. osztályra, bekapcsolódás a DÖK munkájába, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fő fejlesztési irányok:

Az elkülönült évfolyamközösségek egymáshoz „közelítése”

Testi-lelki szociális fejlesztést szolgáló programok: életvezetési ismeretek és készségek tanítása, környezeti nevelés (séta, kirándulás, táborozás), egészség-megőrzési programok szervezése

Felső tagozat

Alapfeladatok: az osztály aktív magjának bővítése, az önkormányzás képességének kialakítása, aktív részvétel a DÖK munkájában, a közösség egyéni arculatának továbbfejlesztése, az iskolai hagyományok ápolása, ügyeleti rendszer kiépítése, viselkedési normák betartása (Házi rend), vitakészség fejlesztése

Kiemelt feladatok:

Ismerje és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a család, az iskola, a társadalom együttélései szabályait.

Segítségnyújtás a kamaszkori testi, lelki problémák megoldásához. Multikulturális képességek fejlesztése.

A tolerancia képességének fejlesztése, a másság elfogadására nevelés. A kulturált beszéd, magatartás csiszolása.

Az összetartást erősítő normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása. Testi-lelki fejlesztést szolgáló feladatok: életvezetési ismeretek tanítása, felvilágosító előadások (drog, alkohol, cigaretta) a káros szenvedélyek elleni védekezés módjainak megismertetése (védőnői, iskolaorvosi, szakszolgálat) szakemberek bevonásával;

A sporttevékenység széleskörű elterjesztése (foci, kézilabda, kosárlabda, atlétika) életvezetési ismeretek tanítása, kirándulások, kerékpártúrák, táborozások

Osztályközösségek

A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben, a közösségekért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik.

Cél: Jó csoportléghőköri az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele. Közös szabályok, normák alkotása, azok betartása. Közben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a fölé és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

A nevelési módszerek változatos alkalmazásával annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

Egész napos elfoglaltságot biztosító intézmény

Elsőrendű feladatunknak tekintjük megtanítani a gyerekeket a tanulás helyes módszereire, valamint törekszünk arra, hogy a tanulás időbeli és sorrendi tervezésében fokozatosan váljanak a tanulók önállóvá.

Figyelmet fordítunk a helyes étkezési, testápolási, sportolási szokások kialakulására. A tanulás mellett helyet kapnak a tanulók érdeklődési körének kialakulását, kreativitásuk fejlesztését segítő szabadidős tevékenységek. Törekszünk az életkori sajátosságok figyelembevételével a különböző műveltségi területek nyújtotta lehetőségek kihasználására. Teret adunk a minél szélesebb körű önművelésre, pl.: színházlátogatás, könyvtárlátogatás. A szabadidő kulturált eltöltésének lehetőségét a délutáni foglalkozások szervezése biztosítja. Figyelmet kap a gyerekek életében fontos szerepet betöltő játék. Meg kell tanítanunk őket arra, hogy örömeiket leljék a mozgásos és szellemi játékokban, versengésekben. Szeretnénk újra meghonosítani a feledésbe merült népi játékokat.

A munka értékelésére több lépcsőben kerül sor: tanulmányi munka értékelése a tanulási idő záró mozzanataként, a kitűzött célok megvalósítását a közösség és az egyén fejlődését havonta értékeljük.

Az osztály közösségi fejlettségének ismérvei

Közös célok, perspektívák ismerete, elfogadása

Normák, szabályok követése

Hagyományok, közösségi szabályok betartása

Saját helyünknek, a társak helyének, értékeiknek, szerepüknek a megítélése (Én -tudat, Mi- tudat)

Fegyelmesség

Kölcsönös tájékozódás, kommunikáció, véleménycsere

Együttműködés, szolidaritás a társakkal

Aktivitás a közös munkában

Önállóság, öntevékenység

Együttműködés és segítőkészség

Szülők, pedagógusok vezetésének, irányításának az igénylése, elfogadása

Igazodás a követelményhez

Külső kapcsolatok keresése, ápolása

Büszkeség a saját közösségre

Tágabb közösséghez való igazodás

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra

Iskolánk nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük érdeklődésüket a tanulás iránt, és azt a tanulás végéig fenn tartsuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat egyéb munkaformák mellett az egyéni differenciálás. A nevelők egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motívációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.

Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.

Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.

Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

Hagyományőrző tevékenységek

Az intézmény hagyományainak ápolása, jó hírnevének megőrzése az alkalmazotti és a gyermekközösség minden tagjának kötelessége, amely közösségformáló erővel bír. A nemzeti, egyházi, családi ünnepek és megemlékezések a tanulók identitástudatát fejlesztik, élményt szereznek a kisebb és a nagyobb közösségekhez tartozásról is.

Hagyományos rendezvényeink: tanévnyitó, Márton-nap, Hálaadás, Juniális, tanévzáró, ballagás, ünnepek, megemlékezések: október 6., október 23., február 25. (kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai), március 15., április 16. (a holokauszt áldozatai), június 4. (Nemzeti Összetartozás Napja), egyházi ünnepek: a reformáció napja, advent, karácsony, nagypéntek, húsvét, áldozó csütörtök, pünkösd,

más ünnepekről, nevezetes napokról való megemlékezés: az iskolai faliújságon vagy az iskolarádióban: fogászati hónap, állatok világnapja, a zene világnapja, a magyar

kultúra napja, a költészet napja, magyar nyelv napja Európa-nap, anyák napja, gyermeknap, elsősök fogadalmatétele,

az egyházközösséghez kötődő rendezvényeink: konfirmáció, családi istentisztelet, gyülekezeti piknik, adventi gyülekezeti szolgálatok,

”Sulikóstoló”, nyílt nap,

Jókai – napok: tanulmányi és játékos vetélkedők, sportversenyek, kulturális műsorok,

Mikulás (osztálykeretben),

farsang,

karácsonyi műsor,

családi istentiszteletek,

csendesnap,

tanulmányi versenyek: idegen nyelvi, versmondó, anyanyelvi, természettudományos,

társadalomtudományi, matematikai, művészeti, bibliaismereti, hittan, stb. területén

a város és az ország különböző intézményei által szervezett kulturális programokon,

városi sportversenyeken való szereplések,
házbajnokságok, sportversenyek
környezetvédelmi akciók: faültetés, parkosítás, virágosítás, osztályrendezés, dekorálás,
közösségfejlesztő kirándulás Perén,
az alapfokú művészetoktatásban részt vevő csoportjaink tanévzáró előadása (Dráma-hét).

Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére iskolánkban diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat munkáját a 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

A diákképviselők megválasztása, delegálása és beszámoltatása fontos közösségfejlesztő mozzanatok.

A diákönkormányzat által szervezett osztályok közötti magatartási, tanulmányi és a falújság díszítési verseny erős közösség-összetartó erővel bír.

Az DÖK által szervezett kulturális és zenés rendezvények erősítik az együvé tartozás élményét.

Diákétkeztetés

A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosítunk. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

d) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére lehetőség szerint felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
fejlődésének elősegítése,

a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

Iskolai tömegsport

Az iskolai tömegsport foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. A tömegsport a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

A csapatjátékok közösségfejlesztő hatásúak: egy célért, együtt, egymásért küzdünk! A sport fejleszti a tanulók önkontrollját. A sportközösségekben megtanulhatók és gyakorolhatók a konfliktuskezelő módszerek.

g) Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi mentén is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

A közös érdeklődési kör mentén szerveződött közösségek az iskolai élet más területén is összetartó erőt jelentenek.

h) Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Az állami iskolák versenyein, rendezvényein való részvétel segíti önmagunk, mint egyházi közösség meghatározását, míg az egyházi iskolák rendezvényei az együvé tartozás élményét erősítik.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

j) **Osztálykirándulások**

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával töreksenek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni. Határtalanul pályázat keretében, minden évben igyekszünk a hetedik évfolyamot egy határon túli tanulmányi kirándulásra elvinni.

k) **Erdei iskolák, táborozások**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünetekben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni. (Koncert, színházlátogatás)

m) **Szabadidős foglalkozások**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Az intézmény rendezvényei a közösségi élet formálását, a közös cselekvés örömét szolgálják, az együttműködésre nevelnek.

n) Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

3.6. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógus alapvető feladatai

A magasabb jogszabályokban a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és a vezetői utasításban előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

Heti teljes munkaidejének 80 % - át (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.

Heti teljes munkaidejének 55-65 %-ában (neveléssel, oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.

Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidejét meghaladó részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.

Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.

Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.

A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.

A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.

Iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.

A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A kijelölt vezető segítségével a soronkövetkező önértékelés eredményére épülő két évre szóló önfelnevelési terv elkészítése, feltöltése az informatikai rendszerbe.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

Tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.

A tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).

Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.

A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.

Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.

A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon

A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.

A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.

Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.

Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.

A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése,

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).

Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).

Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.

A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.

Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

A munkaköri kötelességek teljesítése.

Ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.

Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.

A tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.

Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.

Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.

Továbbképzéseken való részvétel.

A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban lehetőség szerint.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.

Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.

Az iskolai alapítvány működésének segítése.

Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).

Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.

Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

Az iskola képvisellete

A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevékenységébe.
A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.

Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.

Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.

Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.

Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.

Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.

Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.

Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.

Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.

Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.

A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt **legalább egy hónappal** írásban értesíti.

Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.

Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.

A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.

Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.

A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.

Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

Az osztály tanulóinál segít ellátni a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi feladattal, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.

Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.

Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.

Tájékoztodik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.

Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).

Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.

Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.

Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.

A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.

Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.

A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.

Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.

Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, felső tagozaton az osztályfőnöki tanmenetet is).

Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.

Elkészíti a tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.

Betartatja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.

Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.

Megnyitja és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.

Tanév elején segít kitölteni a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben negyedévente ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).

Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

A tanév elején összeállított munkaterv

Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve)

Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban

Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái

Az osztály diákközösségének vezetői

Az osztályban működő szülői szervezet vezetői

Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán

Első félévi és tanév végi osztálystatisztika

Tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről

Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

Tanulók száma, ebből leány
Állami nevelt (gondozott)
Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
Sajátos nevelési igényű tanuló
Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
Más településről bejáró tanuló
Nem magyar állampolgár
Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

Tanulók száma
Osztályozott tanulók száma és aránya
Osztályozatlan tanulók száma és aránya
Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
Az osztály tanulmányi átlaga
Kitűnő tanulók száma és aránya
Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
A bukások száma tantárgyanként
A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
Iskolán kívüli versenyek eredményei (az iskola színeiben külső versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
    A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
    Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
    A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
    A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya

A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya

Továbbtanulás iskolatípusok szerint

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai a tanév végén.

Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távo-zók)

Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka)

A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei)

Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája

Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanuló-k)

A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel)

A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők neve-lési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával)

Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?

Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?

A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályfőnöki órák témái

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

A házirend szabályainak megbeszélése

Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése

Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakerdezés

Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása

Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése

Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése

A kerékpáros közlekedés szabályai

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével

Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentők hívásának helyes módja

Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén

Osztálykirándulás előkészítése

Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: **Tanuljunk tanulni** /Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek / A tanulást is tanulni kell / Nehéz és könnyű tantárgyak / Eredményes tanulás az 5. osztályban

Követelmény: A tanulás kötelesség; Gazdálkodás az idővel; A tanulást is tanulni kell; Ami érdekel, amit szívesen csinálók

Tananyag: **Személyiségünk** Önismeret, öntudat, önbizalom / Az ember értéke/ Szokás, szenvedély

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése; A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: **Test és lélek** /Az egészség értéke életünkben / Hogyan élhetünk egészségesen/ Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés) / Életrend, életritmus / Szabadidő helyes felhasználásáról

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk; Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései

Tananyag: **Tudni illik** / Az étkezés illemtana / Öltözködés, kultúrája / Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** / Alkalmazkodás a családban / Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapi, ünnepek)

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása; Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen / Tömegközlekedési lehetőségek /Kerékpáros közlekedés /Idénybalesetek

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás / Problémamegoldás, tanulás, emlékezet / Intelligencia, okosság, bölcsesség / Megismerés, tudás

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései; Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk / Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk / Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség / Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására; Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek /Test és lélek egysége/ Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéniá/ Növekszem, változom

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit!

Tananyag: Tudni illik /Találkozás, üdvözlés / Megszólítás, bemutatkozás, társalgás / A telefonálás illetve / Vendégségben, vendéglátás / Pontosság, pontatlanság

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete

Tananyag: Családi élet / Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása / Nemi érés, nemi higiénia /A környezet tisztántartása: otthon, osztályban / Állatokkal a lakásban

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés /Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése / Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása / Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi)

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** / Egészség, betegség, fogyatékoság / Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiéna / Veszélyeztető tényezők / Az egyén és a drogok / A drogok és a médiák / A reklám hatása

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** / Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség / A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek / A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** / Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés / Képesség és teljesítmény összefüggése / Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai / Munkahelyi ártalmak és a stressz / A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés / Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség / Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban /

Követelmény: A tanulók tudják a következőket: felsorolni a képességek fő jellemzőit, felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát, megadni saját képességeik szintjeit, azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben; felismerni a munkahelyi ártalmakat, magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét, értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat, azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban, bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban

Tananyag: **Közlekedés** /A KRESZ szabályai / Az elsősegélynyújtás szabályai / Veszélyhelyzetek kialakulása

Követelmény: Előrelátással hársítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását. Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** / Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás / Társalgás illemtana / Hogyan? Miről? Kamaszszerelem

Követelmény: A helyes viselkedési formák tudatosítása

évfolyam

Tananyag: Személyiségünk / Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról / Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énídeál, értékek / Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés / Önfegyelem, akarat, felelősség / Különbözőségek és hasonlóságok / A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete / A másik megismerése / Kommunikáció / Vitatkozás, versengés, kompromisszumok / Jellem-lelki tulajdonságok / Szokások, tudás, erkölcs, világnézet / Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás / Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség / Nyitottság, kíváncsiság / Az ember, mint értékelő lény / Az értékelés szempontjai / Az értékelés nehézségei / A legfontosabbnak tartott értékek / Az ember, mint erkölcsi lény / Választás és döntés, szándék és tett / A rossz, a hibázás és a bűn / Az erkölcsös cselekedet (jót jól) / Mozgatóink / Meghatározottságaink, gyökereink / Vágy, szükséglet, lehetőség, igény / Érdekek, értékek, normák / Beállítódás, magatartás és viselkedés / Empátia, tolerancia / Az egyes ember fejlődése / Életkorok jellemzői

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció / Képességek, munkahely, munkanélküliség / Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség / Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség / A képesség és teljesítmény összefüggése / Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai / A munkahelyi ártalmak és a stressz / A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés / Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka

Követelmény: A tanulók tudják a következőket: felsorolni a képességek fő jellemzőit, felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát, megadni saját képességeik szintjeit, azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben; felismerni a munkahelyi ártalmakat, megmagyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok /A pályák megismerésének lehetőségei: pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások / Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok / Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek / A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások / Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése / Érdeklődés, érzélem, motiváció a pályaválasztásban / Érdeklődési területek: szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni, testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, számmal dolgozni, technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni; tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni / Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban / Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása

Követelmény: A tanuló tudja: aonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban, bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban

Tananyag: **Családi élet** / Családtervezés, házasság, családi célkitűzések / Generációk kapcsolata, egymás segítése / Családi szabadidő szervezés

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabádejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnep a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?

-
- A vendéglátás illemtana
  - A határainkon túl élő magyarság
  - Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
  - Az étkezési kultúra
  - Az iskolaválasztás gondja
  - A család pályaválasztási elképzelései
  - Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
  - Törekvés a harmonikus életre
  - Jövőnkre készülünk
  - Harcban önmagunkkal
  - Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
  - Ügyintézés a mindennapokban
  - Barátság, szerelem, szexualitás
  - Házasság és család, a felbomló család
  - Hétköznapi és ünnepek a családban
  - Korunk jellemző betegségei
  - A fiatalkori bűnözés
  - A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
  - Különböző tanulási módszerek
  - A jó időbeosztás, a helyes napirend
  - Közösségfejlesztő játékok
  - A kulturált viselkedés alapjai, illem
  - Ismerős, haver, barát
  - Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
  - Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
  - Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
  - Közlekedési szabályok, utazási illemtan
  - Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
  - Megjelenés, öltözködés
  - A sport szerepe az egészséges fejlődésben
  - Helyem a családban, szüleink tisztelete
  - Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
  - Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
  - Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
  - A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
  - Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
  - Iskolai hagyományok megismerés
  - Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
  - Szerelem és házasság
  - Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
  - Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
  - Családi hagyományok, ünnepek
  - A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia

Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen

A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése

Megélhetés, gazdálkodás, jólét

Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága

Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink

Helyünk Európában

Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások

Az információszerzés lehetőségei

Családi munkamegosztás, segítség otthon

A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás

- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)

Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása

Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

a sajátos nevelési igényű(SNI), BTM-es

a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;

a kiemelten tehetséges;

a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű **tanulók** egyéni fejlesztését.

Feladataink a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása érdekében:

Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, az egyéni bánásmód minél tudatosabb alkalmazása,

a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak erősítése, érzelmi kapcsolatrendszer kiépítése, „gazdagítása”,

kapcsolattartás a TIREK Pedagógiai Szakszolgálattal,

beiskolázáskor kapcsolat felvétele a tanuló óvodájával, szükség esetén a gyermekjóléti és a családvédelmi szolgálattal, kapcsolat a gyógypedagógussal, a fejlesztőpedagógussal a tehetségfejlesztő szakemberrel,

rendszeres konzultáció a szülőkkel, tájékoztatásuk szóban vagy írásban, pedagógiai, pasztorálpszichológiai előadások szervezése a szülők részére.

A tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása a következőképpen:

- Tanítási-tanulási folyamat megfelelő pedagógiai módszerrel és eszközzel történő irányítása,
- a tanulás iránti motiváció erősítése és a kudarctűrő képesség növelése,
- a kommunikáció fejlesztése,
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Ennek érdekében

- Pedagógiai-módszertani önképzés és továbbképzéseken való részvétel,
- a munkaközösségek együttműködésének megerősítése,
- egész napos iskola, iskolaotthonos, tanulószobai ellátás biztosítása.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat segítő program:

- Az egyéni képességekhez igazodó differenciált órászervezés,
- speciális tanulás-módszertani segítségnyújtás minden tantárgyi órán,
- egész napos iskolai, tanulószobai ellátás,
- a felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások fejlesztőpedagógiai és logopédiai ellátás, iskolapszichológus biztosítása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a szülők bevonása a hatékony otthoni tanulás érdekében, a továbbtanulás segítése, pályaorientáció.

Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Köznevelési törvény 47.§ (1) (2)– A sajátos nevelési igényű gyerekeknek, tanulóknak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott "Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve" alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- az irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a fogyatékos típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,???
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,???
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,???
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

Vállalt területek:

- anyanyelvi (diszlexia, diszgráfia, diszortográfia)
- matematikai (diszkalkulia)

Diszlexia

Feladat: A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Képességeinek megfelelő teljesítmény /lehetőség szerint érje el, vagy közelítse meg a harmonikusan fejlődő tanulók szintjét/

Diszgráfia

Feladat: A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Képességeinek megfelelő teljesítmény /lehetőség szerint érje el, vagy közelítse meg a harmonikusan fejlődő tanulók szintjét/

Diszortográfia

Feladat: A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

Képességeinek megfelelő teljesítmény /lehetőség szerint érje el, vagy közelítse meg a harmonikusan fejlődő tanuló szintjét/

Diszkalkulia

Feladat: A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudágyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében. Matematika iránti érdeklődés felkeltése, nyelvi fejlesztés.

Képességeinek megfelelő teljesítmény /lehetőség szerint érje el, vagy közelítse meg a harmonikusan fejlődő tanuló szintjét/

Célkitűzések	Feladatok	Elvárások
<p><u>Diszgráfia, diszlexia esetén:</u> Az írás, olvasás elsajátításának, tanulási zavarainak csökkentése, ha lehet megszüntetése. Az elmaradások mielőbbi felismerése, korrigálása. Súlyosabb esetekben speciális szakemberhez kell juttatni a gyermekeket (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.) A diszlexiás, diszgrafiás, diszkalkuliás az is marad. Fejleszteni lehet, sőt kell is. A diszes gyermek kompenzál, így tud jól teljesíteni. Fő fejlesztési területek: beszédfejlesztés (szókincs, mondatalkotás stb.) téri tájékozódás saját testén, térben majd síkban Pl. jobb-bal, névutók stb. ritmushoz kapcsolódó készségek fejlesztése pl. szótagolás, hangok hosszúságának érzékeltetése, kiejtése. Grafomotoros fejlesztés hallási észlelés differenciálás (hangok hosszúsága), emlékezet, gondolkodás</p>	<p>Diagnosztizálás, okok feltárása (logopédus, pszichológus). Diszgráfia, diszlexia korrekciója: A fejlesztő pedagógus terápiás foglalkozásai, mozgásfejlesztés – finommotoros, nagymozgások erősítése, írástechnikai gyakorlatok (betűelemek, rajzok stb.), betűkapcsolási gyakorlatok, térbeli tájékozódás, kommunikációs képesség fejlesztése, korrekciója.</p> <p>Logopédiai foglalkozások: artikulációs gyakorlatok, akusztikus gyakorlatok (utánzás, térbeli tájékozódás), összeolvasás, olvasástechnika fejlesztése, intonáció, képzletfejlesztés, szövegértés fejlesztése.</p>	<p>A gyermekek legyenek tisztában problémáikkal. Fogadják el az erre irányuló javítást, segítséget Működjenek együtt mindenkori segítőjükkal, tanáraikkal, szakemberrel. Legyen az osztályközösség és a család megértő, elfogadó, segítő.</p>

<p>Diszkalkulia esetén: A nehézségeket előidéző okok enyhítése, megszüntetése.</p> <p>A tünet intenzitásának csökkentése. A lemaradás korrigálása. Legyen képes a gyermek a matematikai gondolkodás elsajátítására korosztályának megfelelően.</p>	<p>Diagnosztizálás, a legrövidebb időn belül a korrekció megkezdése.</p> <p>Fejlesztő pedagógus, pszichológus: korrigáló korrepetálás egyéni foglalkozással (méret, mennyiség, számfogalom kialakítása), logikus gondolkodás fejlesztése (következtetések, ok-okozat stb.), a sikertelenség, a kudarcélmény minimálisra csökkentése, az érteshez szükséges szókincs biztosítása, megértés gyakoroltatása (elemzés, összehasonlítás), figyelem korrekciója (memóriafejlesztés), önkontroll fejlesztése, kialakítása (önértékelés).</p>	<p>A tanuló legyen partnere segítőinek. Gyakorlásaival önállóan is próbálkozzon problémája megoldásával. Legyen tisztában lehetőségeivel és képességeivel. Vállalja a „küzdést”.</p>
---	--	--

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

Az alkalmazkodási nehézségek megjelölésére több kifejezés szolgál. Használatos a beilleszkedési zavar, a magatartás rendellenesség, a nehezen nevelhetőség, a feltűnő viselkedés, elégtelen alkalmazkodás, az érzelmi zavar, a nevelési nehézség és hasonló elnevezések.

Ezzel a fogalommal jelölik azokat a gyermekeket, akik nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétének ellenük, illetve kivonják magukat hatásuk alól, magatartásukkal zavarják a tanárt és társaikat. Ide tartoznak azok is, akiknek magatartási stílusa közli negatív beállítódásukat az őket körülvevő társas/iskolai környezettel szemben.

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

Pedagógiai tevékenységek:

szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
egyéni foglalkozások;
a pozitív énkép és önértékelés kialakítása;
képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak erősítése;
a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése;
az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
iskolai sportkör, szakkörök;
a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
a szülőkkel való együttműködés;
családlátogatások;
szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd, vagy fogyatékosságban szenved, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében igen hatékony segítséget kapunk református lelkészeinktől és hitoktatóinktól, akik lelkipogozói tevékenységükkel sokat segítenek a problémák feldolgozásában.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős fogadóórái, a pedagógusok fogadóórái és a szülői értekezletek mind lehetőséget adnak a személyes beszélgetésre, kapcsolattartásra.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

Pszichés zavarok állnak a probléma háttérében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarctűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.

Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-diszlexia, diszgráfia, figyelemhiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória)

Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

Fő célunk, hogy minden gyermek számára lehetővé tegyük az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

Célkitűzések	Feladatok	Elvárások
<p>Pszichés zavarok esetén: az adott diszfunkció csökkentése, esetleg megszüntetése a korábbi fejlődési szakaszban Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel gyökerező hiányosságok és torzulások feltárása, rendezése, újratanulása. Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozásának segítése. A kompenzáló magatartásformák elhagyása.</p>	<p>Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel (pszichológus). kommunikáció szerepjátékok szerepátétel szituációs játékok</p>	<p>Életkorának megfelelően a gyermek is értse meg a problémát. Érezze szükségét és fogadja el a segítségnyújtást.</p> <p>Kooperáljon (tanácsadókliens kapcsolatban). Csökkenjenek a szorongások. A megküzdő mechanizmusok erősödjenek. Érzelmi reakcióik a helyzethez adekvátak legyenek. Kompenzáló mechanizmusaik száma és intenzitása csökkenjen.</p>
<p>Tanulási zavar esetén: A tanulási nehézség csökkentése vagy megszüntetése (ez feltételezi az ezt kiváltó ok megszüntetését).</p>	<p>Beszédfejlesztés (logopédus): - arány- és hangsúlyeltolódás alkalmazása, - a környezet pontos észlelésén és tapasztalásán alapuló fejlesztés. A tanulási zavart kiváltó okok felderítése és kiküszöbölése a fejlesztő pedagógusok által. Képesség és készségszint felmérése. Fejlesztő, felzárkóztató programok kidolgozása személyre szabottan, részleges kiemeléssel, arány és hangsúlyeltolódással. A támasztott követelmények pontos, objektív meghatározása az egyén lehetőségeihez mérten. A teljesítményorientáltság csökkentése. Oldott, bensőséges,</p>	<p>A fejlesztő és fejlesztett összmunkája eredményeként fejlődés, változás mutatkozzék. (A fejlődés mértéke és ritmusa problémánként és tanulóként változó.) Legyen látható eredménye a fejlesztésnek az adott tanuló korábbi szintjéhez képest.</p>

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

	<p>szeretetteljes légkör megteremtése.</p> <p>Valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítése.</p> <p>A negatív kompenzáló magatartás ignorálása, más kompenzációs lehetőségek feltárása, az okok megszüntetése.</p> <p>Törekvés a szülőkkel való együttműködésre.</p>	
<p>Szocializációs zavar esetén: mivel a problémák a gyermek rendszerint a korai szocializáció rendellenes tanulási folyamatából, illetve a családi diszfunkciókból, vagy a szűkebb környezetéből erednek, ezért a problémából adódó zavarokat csupán csökkenteni tudjuk, de megszüntetni nem. Célunk tehát a kompenzálás és a kooperáló szülők segítése a nevelési kérdésekben.</p>	<p>Fontos, az életkori sajátosságok ismeretében, az iskolás gyermektől elvárható viselkedésformák, és a még nem követelhető kontroll szétválasztása.</p> <p>Pontos meghatározása annak, amit elvárunk a gyermektől, és ennek a gyermek számára jól érthető (életkorának megfelelő) közlése.</p> <p>Feladatunk a pozitív modellnyújtás, a pozitív megerősítés és a minősítés.</p> <p>A gyermekben rejlő pozitív értékeknek kiaknázása.</p> <p>Szeretetteljes, meghitt légkör megteremtése.</p>	<p>Tudja, hogy mit várnak el tőle.</p> <p>Döntéshelyzetben tudjon jó és rossz, helyes és helytelen között választani.</p> <p>Legyen képes elfogadni és követni a pozitív modellt.</p> <p>Érezze tanárai, nevelői jó szándékát.</p>

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

mozgás (nagy- és finommozgás),

testséma,

téri orientáció,

percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

fejlesztésbe bekerülők köre:

Azok a tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.

A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok, (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

A fejlesztés szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),

a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember

- Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- Mozgásfejlődés
- Érzelmi élet fejlődése
- Beszéd fejlődése
- Érzékszervek fejlődése

Részképesség zavarok megszüntetése

- Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
- Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)

Ismeretek bővítése

Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés

A fejlesztés elmélete és módszertana

A tanulási alkalmasság megítéléséhez szükséges pszichikus funkciók:

- pontos és differenciált vizuális észlelés,
- forma, méret, szín pontos felfogása,
- összetartozó részek értelmes egészként való észlelése (Gestalt-látás),

megadott formák–színek megtalálása, kiemelése egy képi környezetből (figura, háttér észlelése),
adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése,
vizuális információk téri elrendezése,
vizuális információk sorba rendezése, szekventálása,
a hallott (auditív) információk pontos észlelése, megkülönböztetése – adott hangok kiemelése,
adott hangok helyes egymásutánosságának felismerése, hangcsoportok egységbe, foglalása,
összerendezett, koordinált mozgás, szem-kéz összerendezett, célszerű együttes mozgása,
a látott-hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása (a keresztcsatornák
együtműködése),
rövid idejű vizuális-verbális memória,
szándékos figyelem - kb. 10 perces figyelemkoncentráció.

3.7.3. 2/2005. (III. 1.) OM rendelet utasítása alapján alkalmazzuk a helyi tantervünket az SNI-s tanulóknál.

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók isko-lai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség, a Felkészülés a felnőtt lét szerepére.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Értékelés

A szakértői vélemény alapján osztályzattal, szövegesen, illetve értékelés alóli mentességgel minősítjük ezeket a tanulókat.

Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán.

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések

Február: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, a szülők tájékoztatása

Módszerek

A módszerek az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

Kidolgozott fejlesztő programok

Sindelar-program

Tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban

Egyéb fejlesztő terápiák:

Érzelmi intelligencia

Beszédfejlesztés

Számolás, írás, olvasás zavarok

kezelése Viselkedés korrekciós

módszerek Figyelem fejlesztő

gyakorlatok Kommunikációs készség

fejlesztése Tanulást segítő programok

Informatika és audiovizuális technika alkalmazása

A fejlesztés fő területei

Nagymozgások

kúszás, mászás, járás, futás, ugrások, dobás, szökellések, önazonosság, testfogalom, testséma, testi egészség

Szenzomotoros integráció (éző-érezkelő idegi szabályozás összhangja)

egyensúly, ritmus, téri- és idői tájékozódás, reakcióidő növelése, taktilis érzékelés, téri orientáció, oldaliság

Perceptuomotoros készség (érezkelő-észlelő mozgások)

A halláshoz és a látáshoz kapcsolódó érzékelő-észlelő mozgásfejlesztések, hallási diszkrimináció, hang-szó-szöveg összefüggése, szerialitás, vizuális diszkrimináció, szemmozgás koordináció, alak-háttér megkülönböztetése, vizuális emlékezet, finommozgások vizuomotoros koordinációja, térbeli formaészlelés, azonosságok-különbözőségek meglátása, vizuomotoros integráció.

Személyiségfejlesztés

A foglalkozások légköre, az életkori sajátosságok figyelembevétele, a játékoság mind hozzájárulnak a jótékony cserehatáshoz, mely végső soron a pszichomotoros és a motorospszichés kiegyensúlyozott fejlődést eredményezi. A személyiség fejlesztésekor fontos figyelembe venni a fejlesztőpedagógus személyiségét is.

A pszichomotoros fejlesztés részterületei:

Téri-idői tájékozódás

A testséma és a téri tájékozódás két olyan terület, amelyek a fejlesztés folyamán szétválaszthatatlanok egymástól. Elméletben a pontos meghatározás és megértés érdekében szétbonthatók, de a gyakorlatban már csak a térben való elmozdulás, hely-helyzetváltoztatás miatt is összekapcsolódnak. Inkább hangsúlyeltolódásról beszélhetünk az egyik vagy másik terület javára. Ha rangsorolni szeretnénk, akkor azt mondhatjuk, hogy a testséma részképességeink egyik alappillére, amelyre a téri tájékozódás épül. Részképességeink mereven nem választhatók el egymástól, az egyik megléte szükséges a másik fejlődéséhez.

Egy hierarchikus rendszerben épülnek egymásra, és egyénekre jellemző sajátos mintázatot alkotnak.

Testséma

Ezen terület alapja a testkép kialakulása, a test testrészeinek megismerése. A gyermekeknek meg kell ismerniük saját testük felépítését, meg kell tapasztalniuk testrészeik létét, kiterjedését, és természetesen meg is kell tudniuk nevezni azokat. Fel kell velük fedeztetni testüket, annak azonosságait és különbözőségeit, és mindezekkel együtt elfogadtatni velük. A testről alkotott kép kialakítása a mozgásban fejeződik ki, csakis mozgással együtt tapasztalható meg. Először a főbb testrészeket kell megismerni, megnevezni, majd ezt követik a testrészek részei. A folyamat része a szimmetria fokozatos tudatosítása is. A fejlesztés legfontosabb eszköze a tükör, melyben a gyermekek látják magukat, másokat, ténylegesen szembesülnek saját – és mások – testének tulajdonságaival. (méret, alkat, színek).

A gyakorlati munka során nem csak a testrészek helyét, nevét, kiterjedését tanulják meg, hanem azok funkcióját, mozgathatóságát is. Ez már a testfogalom tudatosítását segíti elő. Fontos a testrészek többféle módon történő érzékeltetése, ennek megfelelően a jobb-bal színnel, szalaggal történő jelölése, jobb-bal fogalmának fokozatos kialakítása. Kezdetben elég csak érzékeltetni a két oldal létét (jobb=bemutatkozó kezünk, bal=dobogó szívünk), a megnevezés később is ráér.

Téri tájékozódás

A saját test pontos ismerete, viszonyítása ad segítséget a térben való eligazodáshoz. A gyermekek önmagukhoz viszonyítva lesznek képesek meghatározni a környezetükben lévő tárgyak elhelyezkedését, később pedig a dolgok helyét egymáshoz viszonyítva is meg kell tudniuk határozni. A testsémához tartozó ismereteket a mozgás

rendszerén belül sajátítják el, hiszen e tevékenységi forma áll legközelebb fejlettségi szintjükhöz. Mozgás közben van lehetőségük arra, hogy megtanulják a térben való elmozdulások neveit (előre, hátra, oldalra, mellette, mögötte, alatta, fölötte).

Idői tájékozódás

Az idői relációk, összefüggések megértése talán a legnehezebb a gyermekek számára. Míg a mozgás kivitelezhető, érezhető, látható, addig az időben való tájékozódás megfoghatatlan számukra. Segítő tényező, ha mindent valamilyen eseményhez, cselekvéshez, tevékenységhez kötünk.

Lateralitás (oldalosság)

Szem-kéz-láb dominancia (egyik vagy másik oldal hangsúlyozottsága)

A gyermekek születésüket követően már elkezdnek mozogni, és ehhez kapcsolódva kezd kirajzolódni a mozgásközpont helye az agyban. Az emberiség nagyobb százalékára az agy baloldali féltekéjének domináns szerepe a jellemző, ami eredményezi – ha semmilyen zavaró tényező nem befolyásolja – a jobb oldali szem-kéz-láb dominanciát. A lateralitás kialakulása egy igen hosszú folyamat, mely a kisgyermekkor, óvodáskor egészét felfoeli. Fejlődésének alapja egy megfelelő mozgás- és érzékszervi fejlődés, mely folyamat végkifejletének tekinthető a dominancia kialakulása.

A testséma fejlesztésének nagy szerepe van az oldalosság alakulásában. A páros testrészek felfedeztetésével, érzékeltetésével, megérintésével alakul ki tudatukban a két oldal léte. A gyakorlati munka során fontos az állandó szóbeli megerősítés arra vonatkozólag, hogy ezekből kettő van. (Pl.: Érintsd meg az egyik térded! Most érintsd meg a másik térded is!) Az ilyen típusú gyakorlatok során szerzett tapasztalatok sokaságából alakul ki az oldalak elkülönülése, azok megnevezése, megkülönböztetése; a tér irányokra történő felosztása, ennek eredményeként pedig a lateralitás.

A kezesség megállapítása nem minden esetben egyszerű. Pontos megfigyeléseket kell végezni a gyermekek tevékenységeit vizsgálva. Azoknál a feladatoknál, ahol a két kéz közös munkájára van szükség (pl.: gyümölcseleltetés), egyértelműen nem dönthető el. A nehezebb feladatok kivitelezését általában a domináns kéz végzi (pl.: tárgyak egyensúlyozása, guruló tárgyak megfogása). Tapasztalható a vegyes kezűség problémája is, amikor a gyermek egyik keze sem domináns, hol az egyiket, hol a másikat használja. Találkozhatunk, olyan esetekkel is, amikor a kezességhez nem azonos szem-láb dominancia párosul (pl.: jobb kezességhez bal láb használat társul).

A fejlesztő munkát a nagymozgások területénél érdemes kezdeni, összekapcsolva a testséma és téri tájékozódás alakításával. Hiszen, ahogyan az előzőekben említésre került, az oldalosság kialakulásának talaja a testséma (páros testrészek), ami szorosan összekapcsolódik a téri tájékozódás fejlődésével a mozgás keretén belül.

Mozgásfejlesztés

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, mondhatnánk lételeme. A mozgásos tevékenység az alapja egészséges fejlődésüknek. Fejlesztő hatással bír egész énjükre, szellemi és fizikai állapotukra egyaránt. Kedvezően befolyásolja személyiségfejlődésüket, ugyanakkor a környezet által közvetített információk nagy részét mozgásos tevékenységek által szerzik meg. A mozgás fejleszti a gyermekek testsémáját, téri tájékozódását, egyensúlyérzékét, a test összerendezett (koordinált) mozgását, állóképességét, izomrendszerét, testi erejét.

Sok más fejlesztési területtel összekapcsolódik, jelen esetben mondhatjuk, hogy a fejlesztő munka alapja. A mozgásfejlesztés egyik fontos szabálya a fokozatosság elvének érvényesítése, a nagymozgásoktól haladva a finommozgások felé. Csak akkor szabad a következő, nehezebb gyakorlatot végeztetni, ha az előzőt teljes biz-

tonsággal kivitelezni tudja a gyermek. A másik fontos követelmény a többszöri helyes bemutatás a fejlesztő személy részéről, ugyanakkor a pontos megfigyelés és lemásolás a gyermekek részéről.

Nagymozgások

Ide tartoznak az alapmozgások (járás, futás, ugrás, csúszás, kúszás, mászás, dobás). A mozgásformák nem vezíthetnek fontosságukból, hiszen az adott mozgássor egyszerre több funkciót is fejleszt. A fokozatosság elvét betartva, és a folyamatos ismétlések eredményeként a mozdulatok vagy mozgássorok egyre pontosabbá válnak, tovább finomodnak, részleteiben pedig specializálódnak (pl.: a szökdelésből ugrás lesz).

A gyakorlati munka során fejlesztési sorrend csak abból a nézőpontból alakítható ki, hogy mely terület, funkció fejlesztésével kapcsoljuk össze a tevékenységet, hiszen valamennyi mozgásforma nehézségi foka változtatható, még a legegyszerűbb is bonyolítható. A mozgásos gyakorlatokat mondókákkal, rövid versekkel érdekesebbé lehet tenni, ami jó hatással van a ritmusérzék fejlődésére.

Finommozgások

A mozgások e csoportjába azon mozdulatok, tevékenységek tartoznak, melyek kivitelezéséhez a kézre van szükség. Úgy is szoktuk említeni, hogy „kézügyesség”. A gyermekek iskolába kerülése előtti időszakban szintén nagyfokú figyelmet kell fordítani a finommotorika fejlesztésére. Fontos, hogy az írástanulás folyamata minél kevesebb nehézségekbe ütközzön, ugyanakkor a kézügyességre a többi tantárgy ismereteinek elsajátításánál is igen nagy szükség van.

Az aprólékos mozgások kivitelezése kisebb izomcsoportok, izomrészek elkülönített szabályozását, rugalmas izomműködését igényli. Minél jobban képesek erre az irányításra a gyermekek, annál inkább összerendezettebbek, koordináltabbak lesznek mozdulataik, egyre nehezebb és bonyolultabb tevékenységek elvégzését teszi lehetővé számukra.

A finommozgások fejlesztésének alapja a kéz és az ujjak izomzatának erősítése és lazítása, az ujjmozgások tökéletesítése, a kéz mozgékonyságának fejlesztése. A gyakorlati munkához számos tevékenység tartozik.

Ezek a következők: ujjgyakorlatok játékos mozdulatokkal, rövid ritmusos mondókákkal, versekkel kísérve. Színezés, rajzolás, vonalvezetési gyakorlatok, ragasztás, nyírás, gyurmázás, festés, varrás, ujjbáb készítés. A kéz ügyességének fejlesztése során is ügyelni kell a fokozatosságra. Soha nem szabad a munkát a feltárt hiányosság gyakoroltatásával kezdeni.

Mindig egy alacsonyabb szintű tevékenység begyakoroltatása alapozza meg a következő nehezebb funkció fejlesztettségét, fejlődését. Fontos, hogy megtaláljuk azt a területet, ahol a feladatvégzés szinte tökéletes, ezáltal biztos alap a kiinduláshoz, ugyanakkor már a tréning kezdetén sikerélményhez jut a gyermek. Például: nagyméretű golyók fűzése merev pálcára, majd fonálra – fokozatosan csökkenő nagyságú lyukakkal fűzés vékony fonálra, zsinórra – apró gyöngyök fűzése damilra, cérnára.

Egyensúlyérzék

A helyzet-helyváltogatás, mozdulat, mozdulatsor, egyszóval mindenféle mozgás esetében jelen van az egyensúlyozás. Ahhoz, hogy a motoros tevékenységeket kivitelezni tudjuk, nélkülözhetetlen az egyensúlyérzék bizonyos

fejlettségi foka. A fejlesztő tréning folyamán – mint valamennyi képesség esetében – szintén figyelni kell a fokozatosság elvének betartására.

Ennek megfelelően a nagyobb alátámasztási felületen végzendő feladatokról kell haladni a kisebb felületeken végzendő gyakorlatok felé. Természetesen a nehézségi fokozatokat is figyelembe kell venni, például csúszások lejtőn (padon): egész testfelületen (hason, háton) – a test oldalán sarokülésben (előre, háttal) –térdelőtámaszban (előre, háttal); nehezíthető a feladat, ha párosan végzik a gyermekek a gyakorlatokat.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Hátrányos helyzetű az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt folyósítanak. Ezen belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyerek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, illetve akit tartós nevelésbe vettek. Az eredményes fejlesztéshez ismernünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakításához.

Ilyenek:

a családi mikrokörnyezet (gazdasági, kulturális, szociális helyzet, nevelési módszerek),

a családi házon kívüli környezet (lakókörnyezet, gyerekcsoportok),

iskolai környezet (bejárás, rossz tanár-diák viszony, közösségek).

Célunk:

Segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretelsajátítását és egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.

Az esélyteremtés megvalósítása érdekében a pozitív diszkrimináció elvének érvényesítése.

Feladat:

Tájékozódás a hátrányos helyzetű tanulók számáról, a hátrány meghatározása.

A tevékenységi formák megtervezése, ütemezése.

A tevékenységi formák megvalósítása.

Eredmények számbavétele.

Pedagógiai tevékenységek:

képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;

szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
egyéni foglalkozások;
a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
iskolai sportkör, szakkörök;
a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
a szülőkkel való együttműködés;
családlátogatások;
szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd a gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” (Harsányi 1988). Kiegészítve ezt Feldhusen (1985) meghatározásával, mely szerint „gyermek és serdülőkorban a tehetség olyan pszichológiai és testi adottságokat jelent, melyek lehetővé teszik a tanulóévekben a kiemelkedő ismeretsajátítást és teljesítményt, felnőtt korban pedig a magas szintű teljesítményt, alkotást.”

A tehetség összetevőit és az ezzel kapcsolatos feltételeket, feladatokat a következők alapján határoztuk meg.

Képességek
Kreativitás
Feladatalkötelezettség

Első lépés a tehetségek kiválasztása, azonosítása

Módszerei:

osztályban:

előzetes vélemény az óvónőktől
megfigyelés tanórán és tanórán kívül
beszélgetés a szülőkkel, kikérdezés
felmérések, versenyek eredményeinek a vezetése

2-8. osztályban:

beszélgetés az osztályban tanító nevelőkkel, szülőkkel, osztálytársakkal, tanórán kívüli foglalkozások vezetőivel,
tanári megfigyelés: tanórai, közösségi, szabadidős, szüneti megnyilvánulások
iskolai teljesítménytesztek eredményei
korábbi teljesítmények (osztályzatok is)
kreativitástesztek eredményei
tulajdonságlisták
felmérések, versenyek, vetélkedők eredményei

Pedagógusok által használható: Renzulli skála, Tulajdonságlista értékelő lap (Tóth,1998.)

Képességek (adottságok), amelyek a korai években egymástól nem különbülnek el teljesen, sőt gyakran együtt jelennek meg.

Intellektuális képességek

Logikus gondolkodás, következtetés, figyelem, emlékezet, absztrakció Különösen fontosak a természet-tudományok, matematika, nyelvek területén

Művészi képességek: Ezek jól felismerhetők (pl. rajz, zenei), később fejlődnek ki pl. írói, rendezői stb., de ezt gyermekkorban pl. az élénk fantázia is jelezheti.

Pszichomotoros képességek: a testi ügyesség, kézügyesség, sport, tánc területén

Szociális tehetség: a társas viszonyokban való jó eligazodás, hatékony cselekvés, kommunikációs, empátia készség, vezetői, szervezői tulajdonságok

Kreativitás, az intelligencia kiegészítője, kereső emberek, akik képesek a megszokottól eltérően látni

Jellemzői: az eredetiség (egyedi, ritka, nem szokásos megoldások keresése), a fluencia (a könnyedség, a gyakoriság, amivel a különböző ötletek, gondolatok előtörnek) és a flexibilitás (a szellemi rugalmasság, az ismeretek más összefüggésben történő felhasználása)

Feladatalkötelezettség

Kíváncsiság, érdeklődés, ez a semmivel nem pótolható motivációs tényező

Szorgalom, kitartás – csak ez biztosíthatja, hogy a gyerek az őt érdeklő dolgokat alaposan elsajátítsa

Becsvágy, teljesítménymotiváció: az a belső erő, amely a gyerekeket a kiválóság felé hajtja

Mindezeket figyelembe véve igyekszünk minél változatosabb szintereket teremteni, minél szélesebb tevékenységrendszer felvonultatni, hogy lehetőleg mindenki találja meg a számára legmegfelelőbb tevékenységformát.

A tehetségfejlesztés szinterei intézményünkben

Az intellektuális képességek fejlesztése

Emelt szintű nyelvoktatás

Magyar – angol két tanítási nyelvű képzés

Matematika, anyanyelvi, nyelvi (angol, német), természettudományi szakkörök

Könyvtári foglalkozás, kutatómunka

Múzeumok kiállítások, tárlatok látogatása

Gazdasági ismeretek bevezetése

Versenyek, vetélkedők rendszere: versmondó, versíró, helyesírás, történelem, prózamondó, szaktárgyi és műveltségi

Művészi képességek és pszichomotoros képességek, kreativitás:

Alapfokú művészetoktatás tanszakainak működtetése

Agyagozás, batikolás, nemezelés, fonás-szövés, gyöngyfűzés, origami, rajz, varró, gyöngyfűző szakkör vagy játszóház formában

Versenyek, vetélkedők rendszere

Kulturális bemutatók, fellépések

Az énekkar, ének tehetségműhely munkájában való részvétel

Tömegsport keretein belül: labdarúgás, kosárlabda, játékos sport, atlétika, sakk

Szociális tehetség, feladatalkötelezettség fejlesztésére lehetőség van:

A diákönkormányzat keretein belül

Versenyek, vetélkedők szervezésében való aktív részvétel

Rövid távú feladatok:

Tehetségek kiválasztásának, azonosításának módszereinek megismerése és alkalmazása a pedagógusok körében

Szakirodalom összeállítása

Tehetségfejlesztő programok megismerése

Értelmi képességek fejlesztése és az önálló tanulás

Tanulói teljesítmények értékelése

Hosszú távú feladatok:

Gazdagítás, dúsítás, differenciálás a fejlesztésben

Egyéni tanulási stratégiák, stílusok (individualizált oktatási tervek kidolgozása és megvalósítása)

Tehetségfejlesztő programok tervezése

Tantárgyakon belüli stratégiák tervezése (természettudomány, matematika, nyelv és irodalom)

A reális énkép, attitűdök, életcélok kialakításának segítése

A lehetőségek, helyzetek felismerésének és ezekkel élni tudás képességének kialakítása

A változtatni tudás készségének gyakorlása

Teljesítmények, eredmények mérése (fejlődés mérése):

házi versenyeken osztályban, iskolában (fejlesztési területenként)
városi, területi, megyei és országos versenyeken
önálló alkotások, gyűjtemények létrehozása
pályázatokon elért sikerek
kiállításokra juttatás (képzőművészeti téren)
bemutatók
tanári és szülői visszajelzések útján

Kiemelt feladatunk:

A hálózatépítés mint a tehetség fontos eleme (Kellő kapcsolatrendszer nélkül és annak használata nélkül a mai világunkban a tehetség soha nem fogja megkapni a kellő segítséget, és nem is ismerik el, a tehetségből tehát nem lesz siker.)

Az esélyegyenlőség biztosítása a tehetséggondozásban

Az alulteljesítő tehetséges tanulók segítése

A hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek és a velük foglalkozó pedagógusok segítése

Mentorhálózat kiépítése a tehetséges tanulók segítésére

Pedagógus-továbbképzések szervezése a témában

A jó tehetségsegítő gyakorlatok megismerésének és terjesztésének segítése

A tehetséges tanulók nyomon követésének kidolgozása

A hálózat létrehozásának célja: (a városi és a kistérségi református oktatási-nevelési intézmények, ill. tehetséggondozással foglalkozó civil szervezetek, Tehetségpontok) hálózati programban működve elősegíteni a városban és a kistérségben a tehetséggondozás, a tehetségkutatás és fejlesztés szakmai megalapozottságának fenntartását, az esélyteremtés lehetőségeinek bővítését.

A hálózat feladata: tehetségazonosítás, tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, tehetségmentés, tanácsadás, koordináció, monitoring

A hálózati programot megvalósítók köre: a városi és kistérségi református oktatási-nevelési intézmények, Tehetségpontok, munkaközösségek, civil szervezetek

Az esélyegyenlőség a tehetséggondozásban azt jelenti, hogy

mindenki számára elérhető;

felhívjuk a figyelmet az egyéni tehetségfejlesztés fontosságára;

folyamatosan figyelünk arra, hogy a folyamat közben senki ne essen ki;

segítjük a hátrányos szociokulturális környezetben élő gyerekek szüleit abban, hogy megértsék a tanulás, tudás fontosságát, ebben támogassák gyermekeiket

Mivel a tehetség komplex viselkedésegység, kiemelten fontosnak tartjuk a személyiségfejlesztést.

A gyerekeket feladatvégzés közben figyeljük, számos lehetőséget biztosítva számukra, hogy kipróbálhassák magukat, bizonyíthassák tehetségüket. A tehetséggondozás tartjuk a legmegfelelőbb azonosításnak.

A hálózat létrehozásának célja: (a városi és a kistérségi református oktatási-nevelési intézmények, ill. tehetséggondozással foglalkozó civil szervezetek, Tehetségpontok) hálózati programban működve elősegíteni a városban és a kistérségben a tehetséggondozás, a tehetséggondozás, a tehetséggondozás és fejlesztés szakmai megalapozottságának fenntartását, az esélyteremtés lehetőségeinek bővítését.

A hálózat feladata: tehetségazonosítás, tehetséggondozás, tehetségfejlesztés, tehetségmentés, tanácsadás, koordináció, monitoring

A hálózati programot megvalósítók köre: a városi és kistérségi református oktatási-nevelési intézmények, Tehetségpontok, munkaközösségek, civil szervezetek

Az esélyegyenlőség a tehetséggondozásban azt jelenti, hogy

mindenki számára elérhető;
felhívjuk a figyelmet az egyéni tehetségfejlesztés fontosságára;
folyamatosan figyelünk arra, hogy a folyamat közben senki ne essen ki;
segítjük a hátrányos szociokulturális környezetben élő gyerekek szüleit abban, hogy megértsék a tanulás, tudás fontosságát, ebben támogassák gyermekeiket
az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
egyéni foglalkozások;
képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
iskolai sportkör, szakkörök;
a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

Tárgyi feltételek:

Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény

Számítógép, mint fejlesztő eszköz

Videó, zenei anyag

Variálható tanterem berendezés a csoportfoglalkozáshoz

Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltétel:

Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazásában jártas pedagógus

---

A tanár nevelési stílusa együttműködő, koordináló

Megfelelő tudással bíró pedagógus, akinek van igénye és képes az önművelésre, önképzésre. Készség szinten használja az IKT eszközöket, web alapú tanulásirányításra képes.

Jó kapcsolat a családdal.

A differenciált tanulásszervezéshez szükséges képzettséggel rendelkezik

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az ifjúságvédelmi munka területén elsődleges feladat a megelőzés, mely egyaránt dolga a szülőnek, védőnőnek, iskolapszichológusnak és pedagógusnak. A tevékenység irányítója az ifjúságvédelmi felelős, a munkáért felelős személy az igazgató. Feladatunk a beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek problémáinak feltárása, jellemzés készítése, a pedagógus és a szülő bevonásával.

Feladatok:

Tájékozódás a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számáról.

A tanuló életkörülményeinek, szociális helyzetének feltérképezése, figyelemmel kísérése.

Kapcsolattartás a szülőkkel, osztályfőnökökkel, belső jelzőrendszer működtetése.

Az iskolalelkész együttműködik az osztályfőnökökkel és az ifjúságvédelmi felelőssel a problémák megoldásában.

A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez a megjelölt időpontban problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

Halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának segítése, érzékenyítés, elfogadtatás.

A kialakult problémák kezelése.

A szükséges intézkedések megtétele, mely a veszélyeztetettséget vagy hátrányos helyzetet előidéző okok megszüntetésére irányul. (Szükség esetén hatósági védő-óvó intézkedések.)

A szülők tájékoztatása a szociálisan igénybe vehető támogatásokról, az igénylés lehetőségeiről.

A gyermek és ifjúságvédelem beépítése az iskola egészségnevelési, drog- és bűnmegelőzési programjába.

3.8 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az igazgatótanács ülései,
- az iskolavezetés ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések stb.

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint az e-naplón keresztül írásban értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetés tagjai kötelesek:

- üléseik után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatótanács, vagy fenntartó felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközöségi vezetőjük, illetve választott képviselőik útján jelezhetik az igazgatónak, az iskolavezetésnek, az igazgatótanácsnak, vagy a fenntartónak.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,

a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,

az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben és e-naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik nevelőkkel, a nevelőtestülettel, és az iskola vezetőségével.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviselőre az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);

tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;

sportélet;

túrák, kirándulások szervezése;

kulturális, szabadidős programok szervezése;

a tanulók tájékoztatása (iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása után az osztályfőnököknek ki kell kérniük;

a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása után az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,

az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,

a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

Az iskolában az iskolavezetés az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülő joga és kötelessége a pedagógiai program megismerése, annak véleményezése.

A szülők joga és feladata, hogy Isten és az emberek tiszteletével olyan családi légkört teremtsenek, amely elősegíti a gyermekek minden irányú nevelését az egyéni és közösségi élet számára. Ezért őket tekintjük az első és legfontosabb nevelőnek. Az iskolának elő kell segítenie, hogy a családban megkezdett vallásos és erkölcsi nevelés folytatódjék, illetve ha ez nincs, akkor segítenie kell a szülőket, hogy közeledjenek a református keresztyén hitelvekhez és erkölcsiséghez.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,

az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknél a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

Családlátogatás

Feladata, indokolt esetben, az ifjúságvédelmi felelőssel együtt a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata:

a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
a szülők tájékoztatása
az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
az országos és a helyi köznevelési-közoktatáspolitikai alakulásáról, változásairól,
a helyi tanterv követelményeiről,
az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanulóval szülő tájékoztatás tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehergondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztviselők útján az iskolavezetéshez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzat képviselőjéhez fordulhat.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztviselők útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola nevelői szobájában digitálisan;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél digitálisan.

Együttműködésünk megvalósul, ha:

- megismerik, magukévá teszik és elősegítik az iskola szellemiségének megvalósulását;
- a pedagógusok megértő munkatársaivá válnak gyermekeik nevelésében;
- figyelemmel kísérik gyermekük emberi és erkölcsi fejlődését az iskolában is;
- nevelési gondjaikat a pedagógusokkal megosztva, a kettős nevelés elkerülése érdekében összehangolják az otthoni nevelést az iskolaival;
- segítik gyermekük iskolai és iskolán kívüli tanulmányi és kulturális előrehaladását az iskolai elfoglaltságukkal összhangban;
- rendszeresen eljárnak a szülői értekezletekre és fogadóórákra;
- részt vesznek a szülők közös rendezvényein,
- az iskolába való beiratkozáskor (átjelentkezésnél) a szülők a Küldetésnyilatkozat aláírásával igazolják, hogy a Pedagógiai Program és a Házirend tartalmát tudomásul veszik, magukra és gyermekükre nézve kötelező érvényűnek tekintik és elfogadják

Erkölcsei ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak.

Iskolánk a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják intézményünk református keresztyén jellegét, és ez jelenjen meg nevelési gyakorlatukban is.

Az iskola és család együttműködését segítik a következő hagyományörző programok is.

Ezek a következők:

tanévnnyitó istentisztelet
iskolai vers- és prózamondó versenyek,
iskolai zsoltár- és népdaléneklő verseny,
családi istentisztelet,
karácsonyi, húsvéti és pünkösdli szolgálatok,
farsangi rendezvények,
anyák napi műsorok,
Márton-napi tanár-szülő találkozó,
drámahét,
tehetségnap,
Juniális,
ballagási ünnepség,
tanévzáró istentisztelet

Elvárások a szülőkkel szemben:

kísérje rendszeresen figyelemmel gyermeke iskolai eredményeit
működjön közre az iskolával a közös nevelési célok megvalósításában
tudásának, foglalkozásának megfelelően segítse az iskolát, ha lehetősége adódik

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

Az intézmény fenntartójával: Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség (3525 Miskolc, Palóczy u. 21.)

BAZ Megyei Kormányhivatal
Miskolc Önkormányzat Oktatási Osztály
Tiszáninneni Református Egyházkerület
Református Pedagógiai Intézet
TIREK Pedagógiai Szakszolgálat
Felső Magyarországi Pedagógiai Műhely
MATEHETSZ
Egészségügyi
Helyi oktatási intézmények

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

osztályozó vizsga,
pótló vizsga,
javító vizsga
különbözeti vizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve, engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyek tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Jókai Mór Református Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola,

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hit- és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hit- és erkölcsstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika	ÍRÁSBELI		GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

3.10. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

Iskolánk minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz első osztályba, ha a szülők elfogadják az intézmény református-keresztény nevelési elveit és az erről szóló „**Küldetésnyilatkozatot**” aláírják.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a keresztlevel fénymásolatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A felvételnél előnyben részesülnek a lelkészi ajánlással rendelkező református vallású családok gyermekei, de beiskolázunk más felekezetűeket is.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a keresztlevel fénymásolatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A felvételnél előnyben részesülnek a lelkészi ajánlással rendelkező református vallású családok gyermekei, de beiskolázunk más felekezetű családok gyermekeit is.

Az iskola tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből, illetve azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni. Amennyiben a tanuló előző iskolájában nem vett részt hittan tantárgyból különbözőzeti vizsgát kell tennie. A különbözőzeti vizsgákra – lehetőség szerint – a szeptemberi iskolakezdésig kell felkészülnie a diáknak. Tanév közbeni átvételkor 2 hónap felkészülési időt biztosítunk.

A magyar-angol két tanítási nyelvű képzésre való felvételre vagy átvételre a fenti alapelvek vonatkoznak. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

Belépési feltételek az első évfolyamra (két tanítási nyelvű képzés esetén):

- a szülő kérelme, jelentkezési lap kitöltése;
- keresztlevél fénymásolata;
- a felvételi eljárásban (felvételi elbeszélgetés, keresztlevél bemutatása) való részvétel, a feltételeknek való megfelelés;
- szándéknyilatkozat aláírása;
- férőhely az engedélyezett osztályban

Belépési feltételek a 2-8. évfolyamra (két tanítási nyelvű képzés esetén):

- a szülő kérelme;
- keresztlevél fénymásolata;
- különbözeti vizsga célnyelven és a célnyelven tanított tantárgyból az adott évfolyam emelt szintű követelménye szerint;
- férőhely az engedélyezett osztályban

Helyi tanterv

Általános rész

Az elkövetkező években az általános iskolákban a nevelő-oktató munka a pedagógiai program, és két helyi tanterv szerint folyik, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,

illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2012-ben kiadott NAT 2013. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon – majd ezt követően minden tan-évben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2013. szeptember 1-jétől:

az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a most felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;

míg a többi évfolyamon a jelenleg is hatályos pedagógiai program és helyi tanterv szerint kell majd megszervezniük nevelő-oktató munkájukat.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV	ÉVFOLYAM											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2013- 2014	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007	2013	2007	2007	2007
2014- 2015	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007	2013	2013	2007	2007
2015- 2016	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007	2013	2013	2013	2007
2016- 2017	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

2007 = a 2007-ben felülvizsgált és módosított NAT (202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról) alapján elfogadott – jelenleg is használt – pedagógiai program és helyi tanterv.

2013 = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

A 2013/2014-es tanévtől 2. és 6. évfolyamtól kifutó rendszerben:

A magyar tantárgyat 5-8. évfolyamon magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyra bontottuk. A tantervi modu-lokat önálló tárgyként tanítjuk az alábbiak kivételekkel:

Az Egészségtant 6. évfolyamon a természetismeretbe, a mozgókép és médiaismeret modult 8. évfolyamon a rajz tantárgyba integráltuk, azokkal együtt osztályozva.

Az Ember és társadalomismeret oktatása 7. évfolyamon 1 órában történik önállóan osztályozva.

A Tánc- és dráma 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra önállóan osztályozva.

A Hon-és népismeret 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra önállóan osztályozva.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Tantervi óraszámok 1-4. évfolyam

2013/2014-es tanévtől 2. és 6. évfolyamtól kifutó rendszerben:

A tanított tantárgyak és óraszámok tekintetében az Oktatási Minisztérium NAT2003 az irányadóak. A tantárgyak elnevezését nem változtattuk meg.

A magyar tantárgyat 5-8. évfolyamon magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyra bontottuk. A tantervi modu-lokat önálló tárgyként tanítjuk az alábbiak kivételekkel:

Az Egészségtant 6. évfolyamon a természetismeretbe, a mozgókép és médiaismeret modult 8. évfolyamon a rajz tantárgyba integráltuk, azokkal együtt osztályozva. Ember és társadalomismeret oktatása 7. évfolyamon 1 órában történik. Tánc- és drama 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra. Hon-és népismeret 5-6. évfolyamon is heti 0,5–0,5 óra önállóan osztályozva.

Tantervi óraszámok 1-4. évfolyam

K: kötelező

NK: nem kötelező

Tantárgy/évfolyam egy osztálya	1.		2.		3.		4.	
			K	NK	K	NK	K	NK

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Magyar nyelv és irodalom			8,0		6,0	2,0	7,0	
Idegen nyelv					2,0	1,0	3,0	
Matematika			4,0		4,0		3,0	1,0
Informatika					1,0		1,0	
Környezetismeret			1,0		1,5		2,0	
Ének-zene			1,0		1,0		1,0	
Rajz és vizuális kult.			2,0		1,0		1,5	
Technika és életvitel			1,0		1,0		1,0	
Testnevelés			4,0	1,0	3,5	0,5	4,0	1,0
Összesen:			21,0	1,0	21,0	3,5	23,5	2,0
Kötelező óraszám:			21,0		21,0		23,5	
Nem kötelező max órasz.			4,0		4,0		4,0	
Maximális terhelhetőség:			24,0		24,0		26,5	
Maximális terhelhetőségbe nem számítandó be								
Hittan			2,0		2,0		2,0	
Egyházi ének			–		–		1,0	
Tömegsport			1,0		1,0		1,0	
Egyéni fogl.			2,0		2,0		2,5	
Tanórán kívüli foglalkozások (és csoportbontások)								
Idegen nyelvi szakkör			1,0		–		–	
Idegen nyelvi csoportbont.			–		1,0		1,0	
Informatika szakkör			1,0		–		–	
Informatika csoportbontás			–		1,0		1,0	
Énekkar			–		1,0		–	

Tantervi óraszámok 5-8. évfolyam

K: kötelező, M: modul, NK: nem kötelező

Tantárgy/évfolyam egy osztálya	5.		6.			7.			8.		
	K	M	K	M	NK	K	M	NK	K	M	NK
Magyar nyelvtan			2,0			2,0			2,0		
Magyar irodalom			2,0			1,5			2,0		
Történelem			2,0			2,0			2,0		
Hon. és népismeret				0,5							
Idegen nyelv			3,0	2,0		3,0	2,0		3,0	2,0	
Matematika			3,0	1,0		3,0			3,0		
Informatika			1,0			1,0			1,0		
Term.ismeret/Eg.tan			2,0	0,5							
Fizika						1,5			1,5		
Biológia						1,5			1,5		
Kémia						1,5			1,5		
Földrajz						1,5			1,5		
Ének-z.			1,0			1,0			1,0		
Tánc és dráma				0,5							
Rajz/Mozg.k. és média			1,0			1,0			1,0	1,0	
Technika és életvitel			1,0			1,0			0,5		
Testnevelés			4,5	0,5		4,5	0,5		4,0	1,0	
Osztályfőnöki			0,5			0,5			0,5		
Ember és társ ismeret							1,0				
Összesen:			24,5	3,5		27	2,5		27	3,0	
Kötelező óraszám:			24,5			27,0			27,0		

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

Nem köt. óraszám (alap):		5,5	7,5	7,5
Max.terhelhetőség		30,0	35,0	35,0
Maximális terhelhetőségbe nem számítandó be				
Hittan		2,0	2,0	2,0
Egyházi ének		–	–	–
Tömegsport		1,0	1,0	1,0
Egyéni fogl.		2,5	3,0	3,0
Tanórán kívüli foglalkozások (és csoportbontások)				
Idegen nyelvi csoportbont		1,0	1,0	1,0
Inf.csoportbontás		1,0	1,0	1,0
Technika csoportbontás		1,0	1,0	1,0
Tanulószoza		1,5	1,5	1,5
Énekkar		–	1,0	–

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, azok óraszámjai, az előírt tananyag és a követelményei:

A Tantervi óraszámok táblázatokban található évfolyamonként és tantárgyanként a kötelező és a választható órák felsorolása, óraszámokkal együtt.

Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként külön melléklet tartalmazza.

A nem kötelező órakeretből a nevelési koncepcióinknak megfelelően a tömegsportra, az idegen nyelvek tanítására, a művészeti képességek fejlesztésére és az informatika, technika tantárgyak csoportbontására is biztosítunk órákat.

A tanulóktól, illetve szüleiktől a tanévet megelőzően nyilatkozatot kérünk a választható órákat illetően, amellyel egyúttal kötelezettséget is vállalnak egy évre az órákon való részvételre

Egyházi ének:

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a MORE (Magyarországi Református Egyház) közoktatási törvénye a 2005. évi II. törvénycikk általi módosítással elrendelte az általános iskolák két évfolyamán az egyházi ének-zene oktatását református oktatási intézményekben. A 2006-ban megszületett a 96/2006. zsinati határozat, rendelkezik a tantárgy bevezetésének feltételeiről, lehetőségéről, az egyházi ének tantárgy kerettantervéről, valamint az oktatók képzési feltételeiről.

Iskolánkban az egyházi éneket órarendi óraként, heti 1 órában kötelező a 4. és az 5. évfolyamon tanítjuk.

Hittan:

A MRE 2007. évi II. törvénye szabályozza a hittanoktatást. A református oktatási intézményekben minimum heti 2 órában írja elő.

A tantárgy tanítása a 124/2000 számú Református Hittanoktatási Kerettanterv alapján történik.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei:

A „Tantervi óraszámok” táblázatokban található évfolyamonként és tantárgyanként a kötelező és a választható órák felsorolása, órászámaikkal együtt.

Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként külön melléklet tartalmazza.

A nem kötelező órakeretből a nevelési koncepcióinknak megfelelően a tömegsportra, az idegen nyelvek tanítására, a művészeti képességek fejlesztésére és az informatika, technika tantárgyak csoportbontására is biztosítunk órákat.

A tanulóktól, illetve szüleiktől a tanévet megelőzően nyilatkozatot kérünk a választható órákat illetően, amellyel egyúttal kötelezettséget is vállalnak egy évre az órákon való részvételre.

Egyházi ének:

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a MRE (Magyarországi Református Egyház) közoktatási törvénye a 2005. évi II. törvénycikk általi módosítással elrendelte az általános iskolák két évfolyamán az egyházi énekzene oktatását református oktatási intézményekben. A 2006-ban megszületett a 96/2006. zsinati határozat rendelkezik a tantárgy bevezetésének feltételeiről, lehetőségéről, az egyházi ének tantárgy kerettantervéről, valamint az oktatók képzési feltételeiről. Iskolánkban az egyházi éneket órarendi óraként, heti 1 órában kötelezően a 4. és az 6. évfolyamon tanítjuk.

Hittan:

A MRE 2007. évi II. törvénye szabályozza a hittanoktatást. A református oktatási intézményekben minimum heti 2 órában írja elő. A tantárgy tanítása a 124/2000 számú Református Hittanoktatási Kerettanterv alapján történik.

A választott kerettanterv megnevezése:

2013. szeptember 01 –jé től felmenő rendszerben az 1. és 5. évfolyamon:

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1. sz. és 2. sz. mellékletei alapján az alábbi tantárgyak és kötelező minimális óraszámok kerülnek bevezetésre:

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3

Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Évfolyam	Választott kerettanterv
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom B változat
5-8. évfolyam	Fizika B változat
5-8. évfolyam	Kémia B változat
7. évfolyam	Technika A változat

4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok:

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére az Óraterv a kerettantervhez című táblázatokban leírt módon növeltük meg. (Piros színnel jelölve!)

A 2. évfolyamon idegen nyelv, 4. évfolyamon Informatika és Egyházi ének tantárgyat vezetünk be. Az 5. évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgyat választottuk, illetve 6. évfolyamon Egyházi ének óra van.

Minden évfolyamon Erkölcstan helyett a Knt.6. sz. melléklete alapján heti 1+1 órában (zöld színnel jelölve) oktatjuk a Hit- és erkölcstan.

A magyar tantárgyat 5-8. évfolyamon magyar nyelv és magyar irodalom tantárgyra bontottuk.

Az előírt tananyagot és követelményeit tantárgyanként e dokumentum 2.2. Alsó tagozat tantárgyai és 2.3. Felső tagozat tantárgyai tartalmazzák.

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	6	6
Idegen nyelvek (Angol/Német)			+3	2+1
Matematika	4+1	4+1	4	4+1
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				+1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25+1	25+1	25+1	27+1

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Emelt óraszámú angol nyelv esetében:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelv / Angol	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	3	3+1	3
Hit- és erkölestan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének		+1		
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1

A két tanítási nyelvű tagozat óraterve:

Óraterv a helyi tantervhez 1–4. évfolyam				
magyar- angol két tanítási nyelvű tagozat				
	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Angol nyelv (+lektor)	4+1	4+1	4+1	3+2
Matematika	4	4	4	4+1
Hit és erkölcsstan/ Erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene (angol-magyar)	2 (1+1)	2	2	2
Vizuális kultúra (angol-magyar)	2 (1+1)	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport (angol-magyar)	5 (3+2)	5	5	5
Egyházi ének				1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Két tanítási nyelvű tagozat órakerete	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	28	30
Hittan többletóra kerete	1	1	0	0
Rendelkezésre álló órakeret összesen	30	30	29	31
	2014/2015 tanév	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév

Óraterv a helyi tantervhez 5-8. évfolyam				
magyar- angol két tanítási nyelvű tagozat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Angol nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Célnyelvi civilizáció	0+1	0+1	0+1	0+1
Matematika	4	3 +1	3+1	3+1
Hit és erkölcsstan/ Erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	2	2

Természetismeret	2+1	2+1		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Egyházi ének		1		
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Két tanítási nyelvű tagozat órakerete	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	32	32	34	34
Hittan többletóra kerete	1	1	0	1
Rendelkezésre álló órakeret összesen	33	33	34	35
Bevezetésre kerül:	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév	2020/2021 tanév	2021/2022 tanév

Angol nyelven tanítjuk a vizuális kultúra, technika és életvitel és testnevelés és sport tantárgyakat.

Angol nyelven tanítjuk:

1-4.évfolyamon ének zene, testnevelés, vizuális kultúra

Célnyelvi civilizáció és történelem tantárgyakat

Az 5-6. évfolyamon a Természetismeret, a 7-8. évfolyamomn a Biológia tantárgyat

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket a mindenkor hatályos tankönyvjegyzékről rendeljük, figyelembe véve a Református Pedagógiai Intézet által javasolt tankönyvek listáját is.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a **matematika, idegen nyelv, testnevelés, a vizuális kultúra**, valamint a **technika, életvitel és gyakorlat**.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.

Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

Az oktatásban alkalmazott tankönyvekkel és taneszközökkel kapcsolatos elvárásaink:

A tananyagot a Nemzeti alaptanterv összefüggésrendszerében jelenítse meg, a szaktudományok eredményei az adott évfolyam(ok)on a tanulók tipikus fejlettségi szintjéhez igazodóan jelenjenek meg, az ismeretek elsajátítását az életkornak megfelelően differenciált didaktikai eszköztárral segítse, a kognitív fejlődés törvényszerűségeit vegye figyelembe, nyújtson segítséget a kompetenciák fejlesztéséhez, a tananyag feldolgozását illetően elsősorban az induktív, a heurisztikus és a kooperatív tanulásra épülő módszereket részesítsék előnyben, a tanulók munkáltatását biztosító taneszközök sok és sokféle feladatot tartalmazzanak. Legyenek bennük véleménynyilvánításra ösztönző gyakorlatok, ezek legyenek alkalmasak az önismeret, az empátia fejlesztésére is, a gyakorlatok mennyisége és nehézségi foka nyújtson lehetőséget a személyre szabott jártasság-, képesség- és készségfejlesztésre, a felzárkóztatásra, a tehetséggondozásra, tegye lehetővé a gyermekek kognitív és emocionális szükségleteinek kielégítését, a

változatos nevelő hatások érvényesítését,
alkalmas legyen a pedagógiai programunkban leírtak megvalósítására,
legyen életszerű, a gyermekekhez közelálló, esztétikailag is megnyerő,
egymásra épülő – taneszköz – család tagja legyen,
legyen hozzá a modern elvárásoknak megfelelő elektronikus, digitális tan- és
segédanyag,
tartós, jól használható, áttekinthető legyen,
esztétikus külső forma és belső tartalom jellemezze,
megfelelő legyen egy-egy tanórai anyag terjedelme.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparenszeket, képmagnófelvételeket készíteni, tudják az említett eszközöket és anyagokat eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatospedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alapozó szakaszban történik az alapvető készségek, szokások kialakítása, képességek fejlesztése.

Az első négy évfolyamon a gyermekek sokirányú fejlesztését az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok végzik. Az ő pedagógusi, emberi jelenlétük, hatásuk a kisgyermek számára meghatározó.

Iskolánkban az alsó tagozatban ún. nagyfelmenő rendszerben folyik a tanítás.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése történik.

Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

Szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerével fejlesztjük a tanulók felelősségtudatát, kitartását és önállóságát;

Mintákat adunk a követendő magatartási normák, szabályokat elsajátításához;

A közösségekben való részvétel és együttműködés megtanulásához;

Megerősítjük a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegítjük a személyiség érését;

Támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását;

Segítjük a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát;

Csökkentjük azokat a hátrányokat, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Erősítjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot az alapvető képességek, készségek elsajátításával;
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
Megtanítjuk a házi feladat önálló elkészítésére;
Megalapozzuk a reális önértékelést;
Mintát adunk a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez;
Felkeltjük érdeklődését idegen nyelvek és kultúrák iránt;
Kialakítjuk a társakkal történő közös feladatmegoldás képességét;
Betartatjuk a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait;
Kialakítjuk a tanulás iránti pozitív attitűdöt;
Gyakoroltatjuk saját teljesítményének és képességeinek értékelését;
Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra;
Felderítjük az alulteljesítés okait, igyekszünk ezeket csökkenteni vagy megszüntetni.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozaton a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása a célunk;
Kiemelt figyelmet szentelünk a személyiségfejlesztésnek, figyelembe véve azt, hogy ebben az életkorban nő az iskolán kívüli személyiségformáló tényezők hatása;
Fejlesztjük a tanulók önértékelési képességét és önismeretét;
Tudatosítjuk az együttműködés fontosságát a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
Mintát adunk az életkornak megfelelő tanulási stratégiák kialakításához: az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása révén

7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Fejlesztjük a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket;
A helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával fejlesztjük a személyiség erkölcsi arculatát; fejlesztjük az önbizalmat;
Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
Az oktatás során törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére;
Kiemelt figyelmet fordítunk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz szükséges kompetencterületek és képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére,

A feladatokban való részvételhez fejlesztjük az elvont fogalmai és elemző gondolkodást;
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
Fejlesztjük a kreativitást;
Előnyben részesítjük az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
Tanulóinkat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészítjük a továbbtanulásra,
A tanuláshoz való pozitív attitűd kialakításával megalapozzuk az életen át tartó tanulást.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban az angol és a német nyelv az emelt szintű angol nyelv, két tanítási nyelvű képzés. A választható tantárgyak meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy a tárgyat várhatóan melyik pedagógus fogja tanítani.

Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

Az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,

kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a számára megfelelő oktatásban részesüljön. Intézményünkben a következő elvek szerint biztosítjuk a nevelő-oktató munka feltételeit:

Kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása;

A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása;

A tanulók személyiségének megismerése, az illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;

Önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása;

Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;

Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

4.1.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek.

A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik; Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tantárgyak félévenkénti jegyek száma függ a tantárgy heti óraszámától, melyeknek számát az SZMSZ határozza meg.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.

A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
JÓL TELJESÍTETT
MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-30 %:	elégtelen (1)
31-54 %:	elégséges (2)
55-74 %:	közepes (3)
75-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- legfeljebb egy szaktanári figyelmeztetése van.

Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van
- két vagy több szaktanári figyelmeztetése van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5)**, **jó (4)**, **változó (3)**, **hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában **a szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges. A tanulócsoportok magatartás, szorgalo,

tisztaság és tanulmányi helyzetét a diákönkormányzat rendszeresen értékeli és jutalmazza a kidolgozott alapelvek szerint; a tanári napi jegyek és az ellenőrző beírásai alapján.

A magántanulók félévkor és év végén vizsgát tesznek. A vizsga anyaga az adott tantárgy adott évfolyamra vonatkozó követelménye. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbelikre a dolgozatokra érvényes %-os értékek vonatkoznak. Kétes jegy esetén az írásbeli jegy a döntő. A vizsgabizottság tagjai az osztályban tanító tanárok. A kijavított írásbeli dolgozatot – lehetőség szerint – egy másik azonos szakos is ellenőrzi.

A szakértői bizottság véleménye alapján egyes tantárgyak érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelése és minősítése alól felmentett tanulók félévkor és év végén szöveges értékelést és minősítést kapnak.

A felső tagozaton az egyes modulokat külön osztályozzuk. (Tánc és drama, Hon- és népismeret, Ember és társadalomismeret modulok a 2013/2014-es tanévtől kifutó rendszerben)

A művészeti képzésben részt vevő tanulók mentesülnek a Tánc és dráma modul tanulása alól.

Az egyes tantárgyakon belül az évfolyamokra meghatározott követelmények teljesítését a munkaközösségek egységes normák alapján bírálják el. Ezen túl a tanulók önmagukhoz, képességeikhez mért teljesítménye (fejlődése, visszaesése) is tükröződik az osztályzatokban.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez **az iskola jutalomban részesítheti.**

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak a tanévzáró ünnepélyen.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A kiemelkedő tantárgyi teljesítményt az év végi jegynél 5D-vel jelöljük, ami szövegesen a kitűnő szóval kerül bejegyzésre.

Ha egy tanuló év végén legalább négy tárgyból kitűnőt kap, és a magatartás és szorgalom jegye is ötös, akkor nevelőtestületi dicséretben részesül.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, -
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés; -
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás; -
- igazgatói figyelmeztetés; -
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés; -
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása; -
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkezésen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

4.1.8. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatásnál törekedni kell, hogy a szóbeliség ne kerüljön méltánytalan hátrányba az írásbeliséggel szemben.

Az írásbeli felelet érdemjegye a szóbeli felelettel egyenértékű, a témazáró dolgozat és esszé típusú nagydolgozat érdemjegye legalább kétszer hangsúlyosabb a tanuló értékelésekor, hiszen nagyobb egységet ölel fel, a naplóba piros színnel kerül be.

A tanuló egy nap 2 nagydolgozatnál többet nem ír, és ezt a nevelő köteles 10 munkanapon belül kijavítani. A tanuló hiányzása esetén a felmérést és az értékelést későbbi időpontban a tanár elbírálása szerint pótolhatja.

Az értékelés során a tanulók teljesítményéről százalékos kimutatást kell készíteni, évi 3 alkalommal, amely felkerül a dropboxba is.

A szülő joga, hogy a fogadóórán gyermeke dolgozatait megtekinthesse.

Szóbeli feleletek

Törekszünk arra, hogy tantárgytól függően szóbeli felelet is legyen legalább havonta egyszer.

4.1.9. Alapelveink és szempontjaink az értékelés során

Alapelveink az értékelés során:

A gyermek iránti tiszteletet az értékelés során is meg kell adni;

Ennek a tiszteletnek a megnyilvánulása, hogy figyelembe vesszük a tanulók adott életkorhoz kapcsolódó - vélhető és tipikus valamint - egyéni sajátosságait, speciális igényeit;

Az értékelés során törekszünk a pozitív hangvételű, nevelő jellegű, lehetőség szerint bátorító, biztató és fejlődést segítő megfogalmazásra és értékelésre, melynek **célja**, hogy a tanuló az adott területen, témakörön belül fejlődjön;

Az értékelés során objektivitásra törekszünk.

A tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit a tanulók tudomására kell hoznunk.

Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani. A szaktanár minden tanév első óráján köteles ismertetni saját értékelési rendszerét, a hiányzások, mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Értékelési szempontok:

A pedagógus folyamatosan végezzen az osztályában személyre irányuló értékelést,

illetve visszatérően az osztályt érintő, teljes körű értékelést is;

Az értékelés döntően személyre szóló, fejlesztő legyen, vagyis a tanuló aktuális teljesítményét saját korábbi teljesítményéhez is viszonyítsa;

A tanár változatosan, árnyaltan értékelje a tanulók munkáját. A tanári értékelés formáját tekintve lehet verbális vagy nonverbális, ill. szóbeli vagy írásbeli visszajelzés (ez utóbbiak egy szótól a szövegig terjednek);

Az értékelés legyen konkrét, objektív, könnyen és jól dokumentálható;

A tanuló minden szóbeli és írásbeli produktumát értékeljük, lehet néhány szavas vagy mondatos;

Alkalmazzuk az önellenőrzést, önértékelést, ítéletalkotást, vitát, fordítsunk gondot ezek fejlesztésére;

Fontos, hogy a tanulók az ellenőrző, értékelő feladatok elvégzése után maguk is pontosabb képet alkothassanak saját és társaik képességeiről, felismerjék hiányosságait, érezzék szükségét a hiányok pótlásának, a hibák kijavításának;

A tanulók munkájának megítélésében hangsúlyos szerepet kapjon a szóbeli és az írásbeli kommunikációs készség: az írás, a helyesírás, az olvasás, a szóbeli és az írásbeli szövegalkotás értékelése;

A reális és ösztönző értékelés alapja a tanulók tudásának, teljesítményének alapos ismerete. E tekintetben nagy jelentősége van a folyamatos megfigyelésnek, adatgyűjtésnek, az adatok rendszerezésének, reflektálásának;

Formáló-segítő értékelésre van szükség, vagyis megerősíteni, visszaigazolni, amit a tanuló már tud, amit sikeresen old meg, egyúttal útmutatást adni arra nézve: hogyan emelhetné tudását, teljesítményét még magasabb szintre.

A tanulók mérése

a) Előmérés – PREFER mérés

Az angol két tanítási nyelvű osztályba való bekerüléshez elbeszélgetés

Elsődleges célja: tájékozódás a tanulók adottságairól, képességeiről.

b) Diagnosztikus mérés

Feladata: a tanuló tudásállapotának rögzítése egy tanítási–tanulási szakasz kezdetén, tanulási hibák, hiányosságok feltárása

Az előmérést alsó és felső tagozaton a munkaközösség döntése alapján végzik a szaktanárok

Eszköze: általában feladatlap

Értékelése: szaktanárok, ill. munkaközösségek megállapodása alapján, figyelembe véve a készségtár-
gyak eltérő sajátosságait

Formáló – segítő mérés

Feladata: az aktuális tudásszint feltérképezése

Információ a tanulóknak, hogy meddig jutott el a tantárgy tanulása során

A tanárt tájékoztatja arról, hogy milyen hatékonysággal végezte munkáját

Fejlesztés, megerősítés, korrigálás

A tanév során folyamatosan végezzük.

Az alkalmazott módszerek változatosak: feladatgyűjtemény használata, tesztek, feladatlapok

Összegző, lezáró mérés

Feladata: egy adott tanulási szakasz lezárulásával az „elért” tudásállapot rögzítése Vizsga magyar nyelv és irodalomból, illetve idegen nyelvből

Évfolyamos mérések:

1. évfolyam

DIFER mérés:

A DIFER-ben szereplő tesztek diagnosztikus képet nyújtanak a készségek fejlettségéről, megmutatja, hogy mely területeken szükséges a tanulót fejleszteni. A mérések alapján dönti el a pedagógus, hogy mely tanulókat kell vizsgálatra küldeni.

Neveltségi szint mérése:

A neveltségi szint értékelése megmutatja, hogy egy tanulói csoport milyen neveltségi szinten áll az első év végén; és az osztályfőnöknek, hogy milyen területeken kell kiemelten figyelni a csoport fejlődésére.

Vizsgált területek:

Társait, nevelőit az „Áldás, békességgel!” köszönti, étkezéseit az asztali áldás elmondásával kezdi és fejezi be.

Tiszteletben tartja iskolánk törvényeit, hagyományait, ünnepeit és mindenkor azokhoz méltóan viselkedik.

Szüleit, tanárait, az iskola dolgozóit tiszteli, társait segíti, az iskola jó hírét megőrzi.

Fegyelmezett magatartással, rendes munkával, tevékenyen részt vesz a tanítási órákon.

Képességeinek megfelelően tanulmányi kötelezettségeinek eleget tesz.

A tanítási órákhoz szükséges felszereléseket, taneszközöket magával hozza. Az iskola létesítményeit, felszerelését, tisztaságát megőrzi.

Óvja saját és társai épségét, kulturáltan és udvariasan viselkedik és beszél az iskolán belül és kívül is.

évfolyam

Olvasás- szövegértés- hangos olvasás:

Ismeretlen szöveg néma olvasása; Szövegértést ellenőrző feladatok; Meseszereplők, helyszínek; Események időrendje; Ismeretlen kifejezések értelmezése; Hiányos mondatok kiegészítése az olvasott szöveg alapján; Képről mondatalkotás. Hangos olvasás értékelése.

3. évfolyam

Matematika:

Számok bontott alakja, valódi értéke, megközelítő helyük a számegegyenesen; Alapműveletek szóban és írásban - 2000-es számkörben. Műveletek sorrendje; Nyitott mondatok igazsághalmazának megadása; Számsorozatok szabályának megállapítása, folytatása; Számok halmazba rendezése megadott tulajdonságok alapján; Megadott törtszámok értékének jelölése rajzzal, törtszámok meghatározása rajz alapján; Téglalap és négyzet tulajdonságai; Szabványmértékegységeket tartalmazó mennyiségek át- és beváltása; Szöveges feladat.

Környezet:

Év végi felmérés. írásbeli feladatmegoldás témái: Testünk, Zöld területek élővilága, Környezetünkben történő változások, Tájékozódási alapismeretek, Hazánk megismerése.

4. évfolyam

Matematika

Számok leírása számjegyekkel, valódi értékük, helyük a számegegyenesen; Szóbeli és írásbeli műveletek helyes sorrendje; Nyitott mondatok igazsághalmazának megadása; Számsorozatok; Összefüggések felismerése táblázat elemei között, szabályjáték; Mennyiségek át- és beváltása; Kerület- és terület számítása; Szöveges feladat

Olvasás- szövegértés- hangos olvasás:

Szépirodalmi és ismeretterjesztő szöveg néma olvasása; Szövegértést ellenőrző feladatok; Hiányos mondatok kiegészítése az olvasott szöveg alapján; Lényegkiemelés; Szöveg részekre tagolása, hiányzó vázlatpontok pótlása; Szó- és kifejezés-magyarázat

Nyelvtan- helyesírás:

Mondatvégi írásjelek pótlása; Igék, névszók, szókapcsolatok kigyűjtése megadott csoportokba; Igék, igemódok; Toldalékos főnevek; Számnevek, névelők, névutók; Tulajdonnevek, -i képzős melléknevek; Összetett szavak; Szótagolás, elválasztás; Ly és j pótlása szavakban; Hibás szavak felismerése, javítása; Tollbamondás

4. évfolyam május:

Angol nyelv szintfelmérés emelt szintű nyelvoktatás csoportbeosztásához. A csoportbeosztás a mérés eredménye és az év végi jegy figyelembevételével történik.

A mérés tartalma:

A nívócsoportok kialakításának egyik feltétele a szintfelmérő teljesítése, ennek megíratása egy időpontban történik a 4. évfolyamon, lehetőség szerint a május hónap folyamán.

A szintfelmérő értékelése része a tanuló értékelésének, ennek 90%-os teljesítése szükséges

ahhoz, hogy a tanuló, amennyiben más tantárgyakból is jeles érdemjegye van, és szorgalma is kiemelkedő, bekerülhessen az emelt nyelvi csoportba. Csak így látjuk biztosítottak azt, hogy a tanuló a plusz órákkal és tananyaggal járó többletterhelést bírni fogja.

Követelmények:

A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást értse meg, arra megfelelően reagáljon.

A tanuló a tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmazzon meg.

A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű mondatokból álló szövegben a fontos információkat találja meg, a lényegét értse.

A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid mondatokat írja le.

Mérési szempontok:

SZÓKINCS

SZÖVEGÉRTÉS

TANULT NYELVTANI ISMERETEK

kiegészítő feladatok – mennyiségek kifejezésére

folyamatos jelen felismerése

egyszerű jelenben írt mondatok javítása

tanult névmások használata a mondatokban

tanult kifejezések alkalmazása

Tollbamondás alapján írás

OLVASÁS

KIEJTÉS

ÉRTÉKELÉS:

OLVASÁS: hibátlan, kifejező - kevés hibával - akadozva sok hibával olvas

SZÖVEGÉRTÉS: kifogástalan - megfelelő - kis segítséget igényel

ÍRÁS: hibátlan - néhány hibát vét - sok hibával dolgozik KIEJTÉS: pontos

– megfelelő – megközelítő

A tanult nyelvtani ismereteket: hibátlanul alkalmazza - kevés hibával alkalmazza - sok hibával alkalmazza

5. évfolyam év vége:

Matematika tantárgyból írásbeli felmérés: az 5. év végi követelmények alapján: Műveletek racionális számokkal, törtek ábrázolása, téglalap kerülete, területe, grafikon értelmezése

6. évfolyam:

Országos kompetenciamérés: Készség és képességmérés matematikából, szövegértésből, idegen nyelvből.

7. évfolyam év vége:

Magyar nyelv és irodalom tantárgyból: Szóbeli vizsgarész: A kezdetektől a XX.

századig, irodalomelméleti fogalmak, memoriter

Írásbeli: Nyelvtan: Leíró magyar nyelvtani feladatok (hangtan, szófajtan, mondatban, helyesírás)

Angol nyelv: Az eddig tanult ismeretek számonkérése témakörökre épülő szóbeli felelet alapján

Témakörök: Család, otthon, iskola; Napi teendők; Hobbik, érdeklődési kör; Étkezés, kedvenc recept, vásárlás; Közlekedés, utazás; Szórakozás - tanulási szokások

Német nyelv: A német nyelv spirálisan felépülő témakörei alapján

A 7. évfolyam végére elvárt, hogy egy-egy témáról 15-20 összefüggő mondatban fejezzék ki a tanulók gondolataikat.

Témák: család, napirend, iskola, tanulás, szabadidő, hobbi, étkezés, divat, öltözködés

8. évfolyam év vége:

Országos kompetenciamérés matematikából, szövegértésből és idegen nyelvből.

4.1.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanító és a szaktanár törekszik a tananyag mennyiségétől függő, a tanulók képességeinek és életkori sajátosságainak megfelelő, lehetőség szerint érdekes, a gondolkodást segítő, elvégezhető mennyiségű házi feladat adására. **Cél**, hogy a házi feladat segítse a tananyag elmélyítését, sikerélményt nyújtson. Törekedni kell az írásbeli és szóbeli házi feladatok arányára. A napi felkészülésre fordított idő ne haladja meg – az átlagos képességű gyermeket figyelembe véve – a tantárgyankénti napi fél órát.

Kerülni kell az 1-4 évfolyamon a hétvégére és a szünetekre, az 1-8 évfolyamon a szünetekre adott írásbeli házi feladatokat, valamint a házi feladat hiányának érdemjeggyel történő értékelését.

Ellenőrzésük:

Napi, órai rendszerességgel

Módszerei: önjavítás, frontális osztály vagy csoportmunka, szaktanári javítás, stb.

Füzetek, munkafüzetek ellenőrzése:

Legalább félévente

Minden tanár törekszik a helyesírás javítására, különös tekintettel a szakszavakra

A tanulói teljesítmény ellenőrzésének formái, elvei:

Írásbeli felelet (röpdolgozat)

Külön bejelentés nélkül, bármikor a tanév során

Témazáró dolgozatok

Rendszerezés, összefoglalás, bejelentés után

Évfolyamonként és szaktárgyanként egységes témazáróknál vagy nagydolgozatnál

A helyesírási hibák javítása, különös tekintettel a szakszavakra

Esszé típusú nagydolgozat

Óraszámától, tantárgytól függően évente 2 - 3 alkalommal

Több témát felölelő

Tartalmát a szaktanár határozza meg

A helyesírási hibákat itt is javítjuk tantárgytól függetlenül

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1–1,5 óránál.

4.1.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk

az idegen nyelvet

a hit- és erkölcs tantárgyok felekezeti bontásában és

az informatikát.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

4.1.12. Nemzetiségek kultúrája

Nemzetiségek szülőföldünkön

Borsod megye és Miskolc területén többféle nemzetiség él. A tanulóknak ezzel tisztában kell lenniük, ismerniük kell lakóhelyük nemzetiségeit.

Honismeret órán a tanulók helytörténeti irodalom feldolgozásával, gyűjtőmunkákkal, kutatómunkával, tárgyak beszerzésével és bemutatásával ismerhetik meg lakóhelyük nemzetiségeinek szokásait, hagyományait.

A Magyarok a történelmi és a mai Magyarország területén, a hazánkban élő nemzetiségek és etnikai kisebbségek című fejezetben megismerkednek a lakóhelyükön élő népcsoportokkal.

Az órán bemutathatják, előadhatják az általuk megismert, kutatott meséket, mondákat, népszokásokat, népdalokat és népviseleteket.

Ha van az osztályban olyan tanuló, akinek a családja a határon túlról származik (szülők, nagyszülők, dédszülők), bemutathatja családja ottani tárgyait, népviseletét, elmesélheti hagyományait, egyházi szokásait, előadhatja népdalaikat, meséiket.

4.1.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló eszközök

NETFIT mérés alapján az 5-8. évfolyamon, alsóban iskolai szintű évfolyamonként egységes mérés.

A NETFIT jellemzői: -tudományos megalapozottság -
-minősítési kritériumorientálás
-egészségközpontúság -
-izületi- és gerincvédelem -
-pedagógiai alkalmazhatóság -
-online adatkezelő rendszer -
-egységes mérőeszközök

PROFILOK: - TESTTÖMEG ÉS TÁPLÁLTSÁGI PROFIL → testtömegmérés → testmagasságmérés
→ testsírártékmérés
AEROB FITTSÉGI PROFIL → ingafutás-mérés 20 m távon
VÁZIZOMZAT FITTSÉGI PROFIL → ütemezett hasizom felmérése
→ ütemezett fekvőtámasz mérése → helyből
→ kézi szorítóerő mérése → távolugrás mérése
-HAJLÉKONYSÁGI PROFIL → hajlékonysági teszt

Az általános fizikai teherbíró-képesség mérési módszere

A test általános izomerejét, erő-állóképességét legpontosabban hat motorikus próba alapján értékelhetjük:

I. Aerob vagy alap-állóképesség mérése

1. Cooper –teszt (12 perc)

II. Izomerő mérése

Helyből távolugrás (cm) (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kétkezes labdadobás hátra (m)

Egykezes lökés helyből (m)

Fekvőtámaszban karhajlítás folyamatosan (db) (Maximális időtartama: 4 perc) (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Hanyattfekvésből felülés folyamatosan (db) (Maximális időtartam: 4 perc) (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Hasonfekvésből törzsemelés folyamatosan (db) (Maximális időtartam: 4 perc) (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Általános vizsgálati szempontok

A felmérések megkezdése előtt a tanulóknak tisztában kell lenni a vizsgálat céljával gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.

A vizsgálati módszert, az erre a célra elkészített mérési útmutató alapján kell elvégezni.

Az általános fizikai teherbíró-képesség pontértékeinek meghatározása a táblázatok alapján történik.

- A kondicionális képességek mérésére alkalmazott motorikus próbák elvégzését az izomerő mérésére alkalmazott próbákkal kell kezdeni.
- A dinamikus erő mérésére alkalmazott próbáknál legalább három kísérleti lehetőséget kell biztosítani, melyből a legjobb teljesítmény alapján kell a pontértéket számolni.
- A mérések és az értékelés során el kell érni azt, hogy a tanulók megszerezzék azokat az ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a tudatos edzésvégzéshez, a pillanatnyi fittségi állapot ellenőrzéséhez.

A testnevelők által elvégzendő feladatok

Egységes minőségellenőrzés

A tanév elején és a tanév végén méri a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

Egységes minőségbiztosítás

Fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek terén mutatkozó esetleges hiányokat, és törekedni kell azok mielőbbi felszámolására, illetve a „kell” szint megtartására.

Folyamatos visszacsatolás

A tanulók aktív közreműködésével a rendszeres testedzés hatásának elemzése. A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.

Adatok nyilvántartása

Az egyéni adatlapok vezetése, a mért adatok kiértékelése.

4.1.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az iskola egészségnevelési elvei

Az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmeik alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoportnyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

A mindennapos iskolai testedzés programunk célja:

- A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel,
- A szociális kompetenciák, csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttmozgás fejlesztése,
- A fizikai képességek hanyatlásának megakadályozása, előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is.

Iskolánkban minden évfolyamon biztosítjuk az órarendbe illesztett heti 5 testnevelés órát.

Az egészségfejlesztő testmozgás pedagógiai szempontjai:

- Minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás programban,
- Minden testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző – rendszer megfelelő terhelése,
- Minden testmozgás során törekszünk a mechanikailag helyes testtartás kialakítására és fenntartására, Különös gondot fordítunk a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartására,
- Figyelünk arra, hogy minden alkalom örömet és sikerélményt jelentsen az eltérő adottságú tanulónak is,
- A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgásprogramban, Igyekszünk életmód-sportokat, életminőség-sportokat, játékokat és táncokat is megtanítani.

4.1.15. Az iskola környezeti nevelési elvei

"Senki sem követhet el nagyobb hibát, mint az, aki azért nem tesz semmit, mert csak keveset tudna tenni." (*Burke*)

Helyzetkép, helyzetelemzés

Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

Az iskola épülete modern, az építészeti szabványoknak megfelelő. Az egészségügyi követelményeknek megfelelő toalett-helyiségek, étkezés előtti kézmosási lehetőségek adottak. A javításokat folyamatosan elvégzik. A szellőztetés megoldott, a természetes világításról nagy ablakfelületek gondoskodnak, napsütésben a nagy hőség ellen a sötétítés megoldott. Az udvar a nagyvárosi létből fakadóan kicsi. Az iskola körüli zöld terület parkosított, a közvetlen környezete még átalakításra vár.

Környezeti nevelési tevékenységeink

- Szelektív hulladékgyűjtés a papír, PET-palack és hagyományos kommunális hulladék elkülönítésére;
- Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek (pl. faültetés), környezetvédelmi témák megjelenítése a faliújságon;
- Tanulmányi versenyekre való felkészítés, versenyzés

A nagyvárosi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb-rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a

városi parkok, kertek tanulmányozásával valósítható meg. A környezetszennyezés és a közlekedés viszonya, a sétálóutcák kialakításának következményei, az épített környezet felújítási programja jó vizsgálati, elemzési, véleményalkotási lehetőséget adnak. A diákoknak lehetősége van különböző állampolgári tevékenységek gyakorlására, amikor bekapcsolódnak a döntéshozatali eljárásokba, egy – egy környezetkárosítás feltárásába.

Jövőkép

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink felnőve a megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egésznek fennmaradása érdekében cselekedjenek.

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető *célokat* tűzzünk ki magunk elé.

Pedagógiai célok:

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem, a teremtett világ egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt,
a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés,
a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése,
az általános célokra vonatkozó érték-és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
rendszer szemléletre nevelés,
holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben,
fenntarthatóságra nevelés,
a környezetetika hatékony fejlesztése,
érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés,
tolerancia és segítő életmód kialakítása,
a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése,
az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése, képességének kialakítása, fejlesztése,
problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése,
globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

Célok évfolyamonként:

Első és második évfolyam:

fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát,
játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre,

elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára,
kielégíteni a gyermek kíváncsiságát,
érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel,
kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre,
az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát,
tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket,
mintákat adni a természet megismeréséhez,
kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét,
az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét,
kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést,
stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat,
lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során,
megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit,
tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét,
kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést,
a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való
beilleszkedést,
fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett fele-
lőssége kapcsán,
kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét,
a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal, a természetközelség igényének, a
pozitív jövőképnek a kialakítása
a természetközelség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

Konkrét tantárgyi célok:

Magyar nyelv és irodalom

Ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az
ember és a természet közötti harmonikus kapcsolat kialakulását;
Legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára,
véleményalkotásra, érvelésre, véleményalkotásra, érvelésre;
Erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük;
Legyenek képesek lényeges és lényegtelen információk közötti különbségtételre;
Tudjanak hivatalos iratokat (petíciókat, kérvényeket, javaslatokat) készíteni;
Tudatosan készüljenek a "nyelvi környezetszennyezés" elkerülésére.

Történelem

- Értsék meg és tudják, hogy hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- Vonják le a tapasztalatokat ismereteikből a fenntartható társadalom megvalósítása érdekében;
- Tudják értelmezni, hogy hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket;
- Alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- Legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül;
- Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat;
- Érezzék az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

- Váljanak érzékenyebbé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek, feldolgozásának segítségével, legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- Tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- Legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában; projekt-munkában választ keresni;
- Fejlődjön állampolgári felelősségtudatuk;
- Alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben.

Matematika

- Váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- Legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére, tudjanak táblázato-kat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;

Fizika, kémia

- Legyenek képesek a környezeti változások megértésére, magyarázatára;
- Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai és kémiai hatások (sugárzások, zaj, rezgés, vegyi anyagok) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- Ismerjék fel a fizikai és kémiai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- Tudják elemezni a környezet változásának törvényszerűségeit, s ennek tudatában

-
- legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
  - Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
  - Mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak használni;
  - Ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá;
  - Rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
  - Törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
  - Értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Biológia, földrajz

- Szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- Érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- Ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve letűségeit;
- Értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult globalizáció a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet;
- Alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére;
- Ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- Ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzőit,
- Fedezzék fel az ok-okozati összefüggéseket, valamint a környezeti hatások miatt bekövetkező változókat;
- Ismerjék a környezetszennyezés egészségkárosító hatásait;
- Aktív tevékenységgel legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- Alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk.

Informatika

- Váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása);
- Legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek segítségével;
- Fejlődjön logikus gondolkodásuk, szintetizáló és lényegkiemelő képességük;
- Legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, redukálására;
- Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- Legyenek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni; konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni;
- Legyenek képesek ezeket elemezni;
- Tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;

A számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Hít- és erkölcsstan:

- Elevenítsék fel a Biblia tanításait, útmutatásait azzal kapcsolatban, hogy milyen a helyes, kívánatos viselkedés a Földünk, környezetünk, a természet és teremtett világunk megóvása érdekében;
- Legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák;
- Mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő étletteret kell hagyniuk;
- Alakuljon ki az a szemléletük, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;
- Alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- Fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Ének–zene

- Ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- Tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- Fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

- Ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- Ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- Ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- Tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- Kutassanak fel, ismerjenek meg helyi népi építészeti emlékeket.

Testnevelés

- Fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészségüket, egészséges testi fejlődésüket;
- Értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- Igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- Sajátítsák el régi, magyar. mozgást igénylő népi játékokat;
- Tudatosítsák az egészség és a környezet komplexitását.

Tanórán kívüli keretek

- A jeles napok megünneplése az iskolarádióban, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével;

A kerékpáros közlekedés népszerűsítése;
Népi hagyományaik, népszokások megismertetése;
Városunk építészeti értékeinek megismertetése;
Városunk természeti értékeinek megismertetése.

Osztálykirándulások, tanulmányi séták

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere, a helyi tanterv megvalósulását szolgálja;
A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik;
A kirándulásokon a megismerő tanulás, a cselekvő, felfedező magatartás dominál, ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése az önkiszolgálás, az együttesen megélt élmények képezik előnyei, jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású;
A kirándulások időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk;
Megszervezéséért az osztályfőnök a felelős.

Iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet "fizikai" és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbarattá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulnak hozzá az alábbiak:

Anyag-és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok;
A pedagógusok, dolgozók példamutatása;
A szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása;
A termek, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek díszítése;
A tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése;
Az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média);
Jeles napok: a víz világnapja, a Föld napja, madarak és fák napja;
Újrahasznosítható anyagok gyűjtése
(iskolai papírgyűjtés tanévenként 2 alkalommal);
Zöld könyvtár
Az iskolai könyvtárban külön polcot jelölünk ki a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, cédékeknek.

Iskola – szülő – tanuló viszony

Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén: a tanulók, a családok, a szülők. Az iskolai környezeti nevelés hatékonyabbá teszi a szülőket, illetve a helyi lakosságot a helyes környezet- és természetvédő magatartás iránt. Az iskola törekszik a szülők környezeti akciókba való bevonására. Szoros együttműködés ala-

kult ki a hasznosanyag-gyűjtés terén, faültetési akciók, kerítésfestés, a Pere községben kialakításra kerülő táborhelyünk környezetének formálásában.

Fontos, hogy a szülőket rendszeresen tájékoztassuk környezeti nevelői munkánkról, valamint az ezzel kapcsolatos feladatainkról.

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Ehhez mindenkinek – pedagógusnak, technikai munkatársnak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén.

4.1.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Elvek, követelmények

Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében, a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.

A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről (cél - tanítási-tanulási folyamat - eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a cél-rendszerre).

Az értékelés változatos módszereit használjuk (diagnosztikus, formatív, szummatív).

Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és meggyőződünk az elsajátításáról.

Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus (egyénre szóló).

Igyekezzünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket az egyes tantárgyi modulokban. A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de ne minden tevékenységét és ne mindig osztályozzuk.

A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő, képességének kialakításában.

Az év végi osztályzatnak értékállóknak kell lennie. Ezért győződjünk meg az eredményességről - a belső értékelési módszereken kívül - külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.

A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. Pedagógus feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről az e-napló és tájékoztató füzetben keresztül.

A tanulói teljesítmények értékelése

Célja : Diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára

Módjai

Szóbeli: Az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján

Írásbeli: Röpdolgozat, feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat

Gyakorlati: A kísérletek, mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése

Helye a tanulás folyamatában

Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán

Rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából

Írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása

Témazáró feladatlapok a témakörök lezárása után

Évfolyamszintű mérések (írásbeli és gyakorlati) a negyedik, hatodik és a nyolcadik évfolyam végén

Súlypontjai

A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése

Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése

A kialakult képességek ellenőrzése

A NAT és a kerettantervi minimum követelményeinek teljesítése (a továbbhaladás feltétele)

Minősítése

1. és 2. évfolyam félév folyamán szöveges értékeléssel minősítünk

2. évfolyam végén, valamint 3.-8. évfolyam félévkor és év végén osztályzattal minősítünk a tájékoztatóban illetve a bizonyítványban.

Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében.

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz; ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes; pontosan, szabatosan fogalmaz; lényegre mutatóan definiál, a sa-ját szavaival is meg tudja fogalmazni a lényeget; tud önállóan, összefüggően beszélni; kérdéseit bátran megfogalmazza.

Kitűnő (év végén): a jelesnél jelzett követelmények teljesítésén túl jelentős az ismeretanyaga a kiegészítő anyagból is, érdemjegyei az év közben jellemzően 5-ösök.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget; csak apró bizonytalanságai vannak; kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

- Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz; nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul; ismeretei felszínesek; kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni; segítséggel képes megoldani önálló feladatát.
- Elégséges(2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.; egyszavas válaszokat ad; fogalmakat nem ért; gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.
- Elégtelen(1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni; a minimumot sem tudja.

A tantárgyi osztályzatok

A tantárgyi osztályzatok száma félévente legalább három. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése.

Érdemjegy adásakor a szóbeli értékelés, az ötfokú osztályozás mellett jelöljük különböző módon a különböző jellegű teljesítményekre szerzett eredményeket.

A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük.

Az osztályzatot a kihirdetéssel egyidejűleg: beírjuk a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba.

A tájékoztatóban jelöljük a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.

A beírt osztályzatot csak a szaktanár javíthatja (egy vonallal történő áthúzással, * jelöléssel, lapszélén szignálással).

A dolgozatokat mindenkinek a lehető legrövidebb időn belül ki kell javítani, és értékeléssel együtt a tanulónak átadni. A szülőnek is joga, hogy a dolgozatokat fogadóórán vagy szülői értekezleten megtekintse.

A témazárókat, a tanévben előírt dolgozatokat egy tanéven keresztül (a javítóvizsga befejezése utáni egy hétig) köteles minden szaktanár megőrizni.

Félévkor, év végén a tanulók teljesítményének elbírálásánál az osztályzatok jellegük súlya szerint kerüljenek beszámításra. Az első félév teljesítménye is beszámít az év végi osztályzatba. Vegyük figyelembe az előmenetel tendencia jellegét.

1 hónappal a félév értékelése előtt a szülőt írásban tájékoztatni kell arról, ha gyermeke bukásra áll (a minimum követelményeket nem tudja teljesíteni).

A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak jegyeit.

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha:

Folyamatos, megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű, nem kampányszerű

Sokoldalú, méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást, és feladat-meghatározó

Változatos, vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi a mindenkori életkori sajátosságokat, személyiségtípusokat és alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket

Kiszámítható

Tudatosított

A magatartás értékelésének elvei

A magatartás értékelése a következő szempontok és a tanulói vélemények összegzése alapján történik:

	Példás	Jó	Változó	Rossz
A tanuló fegyelmezettsége	igen jó	megfelelő	változó	nem jó
A tanuló viselkedése, hangneme	kiegyensúlyozott, kifogástalan	kis kívánnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	goromba, durva
A házirendet	kifogástalanul betartja	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
Társai között	gondos, segítőkész	segítőkész, megértő	ellentmondásos viselkedésű	ártó, szembenálló
Hatása a közösségre	pozitív	általában jó	gyakran ártó	negatív
A közösségi munkában	élen jár	aktívan vesz részt	közömbös	akadályozó

Egy tantárgyi bukás nem kizáró oka (a példás kivételével) egyetlen szorgalmi minősítésnek sem, az osztályfőnök mérlegeli a bukás körülményeit.

Kettő vagy több tantárgyi bukás esetén a szorgalom minősítése változónál jobb nem lehet.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom elbírálása a következő szerint történik:

	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Tanulmányi munkájában a tanuló	igényes	figyelmes	figyelmetlen	hanyag
Munkavégzése	pontos, rendszeres, megbízható, kitartó	általában rendszeres, megbízható	rendszeretlen, pontatlan	megbízhatatlan
Feladatok megoldásakor	mindent elvégez	ösztönzésre dolgozik	kényszerrel dolgozik	feladatait nem végzi el
Többlet feladatot	gyakran vállal	keveset vállal	ritkán vállal	nem vállal
Önállósága, megbízhatósága	igen jó	jó	változó	önállótlan, megbízhatatlan
A tanórán kívüli információkat	rendszeresen felkutatja, felhasználja	többnyire felkutatja, felhasználja	ritkán használja fel	egyáltalán nem szerez

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Azokat a tanulókat, akik tanulmányi munkájukat képességeikhez képest kiemelkedően végzik, kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsítanak, illetve hozzájárulnak az iskola jó hírnevéhez, az intézmény dicséretben részesíti.

A jutalmazás

formái: Írásos:

szaktanári,
osztályfőnöki,
igazgatói,
nevelőtestületi dicséret

jutalmazás feltételei:

Hosszabb ideig végzett színvonalas szaktárgyi munka, gyűjtőmunka, osztály- és iskolai vetélkedőkön való jó szereplés

Tanulmányi, sportversenyeken való jó szereplés, jó helyezés

Osztályközösségben kiemelkedő és jutalmat érdemlő cselekedetért, a vállalt feladatok kifogástalan és példamutató végzéséért

Igazgatói dicséretet kap az a tanuló, aki iskolai ünnepeken szerepel, illetve iskolán kívül rendezett tanulmányi versenyen, sportvetélkedőn a következő szintű eredményeket éri el:
megyei-regionális versenyeken 1-6. helyezés
országos versenyeken 1-10. helyezés

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén szaktárgyi teljesítményükért, példamutató magatartásukért és kiemelkedő szorgalmukért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanulók bizonyítványába be kell írni.

A kitűnő tanulók év végén oklevelet és könyvjutalmat kapnak.

Fegyelmező intézkedések

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy igazolatlanul mulaszt, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

Ez a fokozatosság elvének betartásával lehet *szóbeli vagy írásbeli* figyelmeztetés.

A szaktanári figyelmeztetések egy adott tantárgyhoz- tanárhoz kapcsolódó mulasztások, vétségek. Ezek sorozatos előfordulása osztályfőnöki fegyelmező intézkedések megtételét vonja maga után.

Az igazgatói figyelmeztetés igen súlyos mulasztások, köteleességszegések esetében adható. (Részletezésüket lásd a Házirendben!)

A legsúlyosabb köteleességszegések fegyelmi eljárás keretében kerülnek kivizsgálásra.

A tanuló gondatlan, vagy szándékos károkozása esetén a tanulók szülője kártérítésre kötelezhető.

A fegyelmi eljárás, csakúgy, mint a többi fegyelmező intézkedés is – a tanuló személyiségének tiszteletben tartásával, testvéri szeretettel, jobbító szándékkal, pedagógiai céllal történik.

A tanulói dicséreték és büntetések a naplóba és az ellenőrzőbe is bekerülnek.

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.

A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre, azaz 2013. szeptember 1. napjától 2017. augusztus 31. napjáig szól.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2016-2017. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselői útján az intézmény vezetőségének tehetnek javaslatot.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamon felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékozódhat az iskola honlapján, és a titkárságon.

A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

Jókai Mór Református Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola,

Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda

3525 Miskolc, Pallos u. 1. 3501 Miskolc, Pf.:696

tel: 06-46/509-683 Fax: 06-46/509-683-115 mellék

Email: jokaisuli@jokai-miskolc.sulinet.hu www.jokai-miskolc.hu

---

Legitimációs záradék

Jelen Pedagógiai Program 2015. szeptember 01-től kerül bevezetésre.

Véleményezte az iskola szülői szervezete:

.....
Szalay Zita
elnök

Véleményezte a diákönkormányzat:

.....
Lukács Ákos Gyula
DÖK vezetője

Elfogadta a Jókai Mór Református Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda tantestülete.

Jóváhagyta:

.....
Kis Klára
igazgató

Jóváhagyta:

.....
Almási Ferenc
A Miskolc-Tetemvári Református
Egyházközség vezető lelkésze

Miskolc, 2015. augusztus 28.